

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

Zagreb, listopad 2010. godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o sigurnosti prometa na cestama stupio je na snagu 17. lipnja 2008. godine. Prvim početkom njegove primjene u punom smislu riječi možemo smatrati tek 2009. godinu, odnosno razdoblje nakon donošenja gotovo svih podzakonskih propisa potrebnih za njegovu provedbu. Osnovni pokazatelji sigurnosti prometa na cestama svakako su ukupan broj prometnih nesreća, broj ozlijeđenih osoba i osobito broj poginulih osoba. Tako, uspoređujući podatke o broju prometnih nesreća te broju ozlijeđenih i poginulih osoba u prometnim nesrećama, u 2009. godini s 2008. godinom, vidljiv je značajan pomak u pozitivnom smjeru, što se, između ostalog, može pripisati i Zakonu o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj: 67/08 i 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Iz statističkih podataka, u 2009. godini, usporedno s 2008. godinom, vidljivo je smanjenje ukupnog broja prometnih nesreća za 5,8%, smanjenje ukupnog broj ozlijeđenih osoba za 2,6%, dok je ukupan broj poginulih osoba manji za čak 17,5%, odnosno za 116 osoba (Tablica 1.).

Isto tako, uspoređujući statističke podatke za prvih 6 mjeseci 2010. godine s istim razdobljem 2009. godine, vidljivo je daljnje smanjenje ukupnog broja prometnih nesreća za 16,7%, smanjenje ukupnog broj ozlijeđenih osoba za 23,1% i smanjenje ukupnog broja poginulih osoba za 14,5%, odnosno 34 osobe manje (Tablica 2.).

Tijekom primjene Zakona o sigurnosti prometa na cestama ustanovljena je potreba za određenim izmjenama i dopunama Zakona, kako bi se još preciznije i detaljnije regulirala problematika prometa na cestama te kako bi se pridonijelo dodatnom povećanju sigurnosti prometa na cestama. Tako se izmjenama i dopunama Zakona nastoji propisati način dostave potrebnih podataka o vlasnicima vozila jedinicama lokalne samouprave odnosno pravnim osobama koje one odrede, radi obavljanja poslova iz područja sigurnosti prometa na cestama koji su im povjereni. Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama nastoje se popuniti pravne praznine koje sada postoje te detaljnije i preciznije regulirati odnose, prvenstveno na području registracije i odjave vozila, ali i parkiranja, isključenja vozača iz prometa te uvjeta kojima moraju udovoljavati osobe koje obavljaju poslove ovlaštenog ispitivača iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom. Izmjene se predlažu i u odredbama kojima su propisana posebna ograničenja kojima su podvrgnuti mladi vozači, kako bi se, u prvom redu, izbjegle nedoumice vezane za pitanje istovjetnosti ovih ograničenja s ograničenjima kojima su bili podvrgnuti tzv. „vozači početnici“, sukladno odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj: 105/04), ali i radi držanja koraka s tehnološkim razvojem i povećanjem prosječne snage motora osobnih automobila. Izmjene koje zahtijevaju višu razinu odgovornosti predlažu se u dijelu zakona kojim se regulira kretanje pješaka i biciklista, korištenje zaštitne kacige i reflektirajućeg prsluka, što će znatno doprinijeti povećanju razine sigurnosti ovih sudionika u prometu.

Radi usklađivanja s Direktivom 126/2006/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća predlaže se uvođenje nove D1 kategorije vozila, kao i rekategorizacija četverocikala i izmjene u obavezi obavljanja tehničkih pregleda za određene vrste vozila.

Također, radi usklađivanja s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3084/08, od 07. travnja 2010. godine, predlaže se nov način regulacije upravljanja vozilima pod utjecajem

alkohola.

Sve navedeno imat će značajne pozitivne učinke na pravnu sigurnost, jasnoću i određenost propisa kojima su podvrgnuti sudionici u prometu na cestama te druge osobe čiji pravni položaj regulira Zakon o sigurnosti prometa na cestama.

Tablica 1.

KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM NESREĆAMA U 2008. I 2009. GODINI

	2008.	2009.	Usporedba '08. i '09.g.	
			razlika	%
PROMETNE NESREĆE				
U K U P N O	53 495	50 388	-3 107	-5,8%
S NASTRADALIMA	16 290	15 730	- 560	-3,4%
- s poginulima	585	493	- 92	-15,7%
- s ozlijeđenima	15 705	15 237	- 468	-3,0%
S MATERIJALNOM ŠTETOM	37 205	34 658	-2 547	-6,8%
NASTRADALE OSOBE				
U K U P N O	23 069	22 471	- 598	-2,6%
POGINULO	664	548	- 116	-17,5%
OZLIJEĐENO	22 405	21 923	- 482	-2,2%
- teško	4 030	3 905	- 125	-3,1%
- lako	18 375	18 018	- 357	-1,9%

Tablica 2.

**KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM
NESREĆAMA U 2009. I 2010. GODINI
(PRVO POLUGODIŠTE)**

		Usporedba '09. i '10.g.	
2009.	2010.	razlika	%

PROMETNE NESREĆE				
U K U P N O	24 213	20 159	-4 054	-16,7%
S NASTRADALIMA	7 468	5 795	-1 673	-22,4%
- s poginulima	219	187	- 32	-14,6%
- s ozlijeđenima	7 249	5 608	-1 641	-22,6%
S MATERIJALNOM ŠTETOM	16 745	14 364	-2 381	-14,2%

NASTRA DALE OSOBE				
U K U P N O	10 680	8 209	-2 471	-23,1%
POGINULO	235	201	- 34	-14,5%
OZLIJEĐENO	10 445	8 008	-2 437	-23,3%
- teško	1 800	1 340	- 460	-25,6%
- lako	8 645	6 668	-1 977	-22,9%

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o propisu koji se usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine", broj: 67/2008 i 48/2010 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) u članku 2. stavku 1. točka 31. mijenja se i glasi:
"31) „pčelarsko vozilo" je motorno ili priključno vozilo namijenjeno ili konstrukcijski prilagođeno isključivo za prijevoz pčelinjih zajednica (košnica) te se na njemu ne smije prevoziti nikakav drugi teret, a koje je, po posebnom propisu kojeg donosi ministar nadležan za poljoprivredu, u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa i ministrom nadležnim za unutarnje poslove, razvrstano u kategoriju pčelarskih vozila,“.

U točki 41. riječ: „(moped)“ briše se.

U točki 42. riječ: „(motocikl)“ briše se.

Točka 50. mijenja se i glasi:

„50) „specijalno vozilo“ je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za obavljanje radnji koje zahtijevaju specijalnu konstrukciju i/ili opremu,“.

Točka 68. mijenja se i glasi:

„68) „pješač“ je osoba koja sudjeluje u prometu, a nije vozač niti putnik u vozilu ili na vozilu,“.

Članak 2.

U članku 5. iza stavka 12. dodaje se novi stavak 13. koji glasi:

"(13) Ministarstvo dostavlja podatke o vlasnicima odnosno korisnicima vozila na temelju ugovora o leasingu jedinicama lokalne samouprave odnosno pravnim osobama koje odrede jedinice lokalne samouprave, radi obavljanja poslova iz članka 5. stavaka 4. i 11. ovoga Zakona.“.

Dosadašnji stavak 13. postaje stavak 14.

Članak 3.

U članku 32. stavku 4. i 5. iza riječi: „policijskog službenika“ dodaju se riječi: „ili druge ovlaštene osobe“.

Članak 4.

U članku 42. stavku 2. iza riječi: „vatrogasna vozila“ dodaje se zarez i riječi: „vozila civilne zaštite“.

Članak 5.

U članku 49. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na autocesti, brzom cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila kreće kolničkom trakom namijenjenom za

promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru.“.

Članak 6.

U članku 78. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.“.

Članak 7.

U članku 81. stavku 3. riječ: „vozač“ zamjenjuje se riječju: „osoba“.

Članak 8.

U članku 82. stavku 1. dodaje se nova točka 12. koja glasi:

„12) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 metra, odnosno u krugu od 3 m od posebnim oznakama na kolniku označenog podzemnog ili nadzemnog hidranta“.

Dosadašnja točka 12. postaje točka 13.

U stavku 3. riječi: „točke 12. ovoga članka“ zamjenjuje se riječima: „točke 13. ovoga članka“.

U stavku 4. riječi: „točke 1. do 11. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „točke 1. do 12. ovoga članka“.

Članak 9.

U članku 84. stavku 1. točki 8. iza riječi: „dvorište,“ dodaju se riječi: „ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima, odnosno u krugu od 3 m od posebnim oznakama na kolniku označenog podzemnog ili nadzemnog hidranta“.

Članak 10.

U članku 106. stavku 2. točki 3. riječi: „kolone ili povorke“ brišu se.

Članak 11.

U članku 113. stavku 2. riječi: „izvan naselja“ brišu se.

Članak 12.

Članak 114. mijenja se i glasi:

„(1) Vozač motocikla ili mopeda te vozač lakog četverocikla bez zaštitne kabine i četverocikla bez zaštitne kabine, kao i osobe koje se prevoze na tim vozilima, moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi propisanu, homologiranu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mlađi od 16 godina.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motocikla, mopeda, lakog četverocikla bez zaštitne kabine i četverocikla bez zaštitne kabine, kao i osoba koja se prevozi tim vozilima, ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 13.

U članku 127. stavku 1. riječi: „a noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti mora biti osvijetljen ili označen s reflektirajućom materijom“, brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Pješak, koji se kreće kolnikom, dužan je noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, biti označen nekim izvorom svjetlosti ili reflektirajućom materijom.“.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.“.

Članak 14.

U članku 142. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Na autocesti vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom vožnja), pretjecati trakom za zaustavljanje vozila u nuždi, kretati se na način da ne drži potreban razmak, požurivati vozila ispred sebe davanjem svjetlosnih ili zvučnih znakova ili na neki drugi način niti izvoditi bilo koju drugu radnju kojom ugrožava ili dovodi u opasnost druge sudionike u prometu.“.

Članak 15.

U članku 149. stavku 1. iza riječi: „vatrogasne službe,“ dodaju se riječi: „civilne zaštite,“.

Članak 16.

U članku 151. stavku 1. iza riječi: „službena vozila ovlaštenih carinskih službenika“ dodaje se zarez i riječi: „službena vozila ovlaštenih službenika središnjeg tijela državne uprave nadležne za zaštitu i spašavanje, službena vozila inspektora cestovnog prometa“.

Članak 17.

U članku 161. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Vozač bicikla, mopeda i motocikla ne smije prevoziti osobu koja u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.“.

Članak 18.

U članku 164. stavku 4. iza riječi: „vozač“ dodaju se riječi: „ako prevozi osobu suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka ili“

Članak 19.

U članku 181. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće u kojoj je nastala materijalna šteta, podvrgnut će sudionike prometne nesreće ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, radi provjere ima li u organizmu alkohola, droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da sudionik

ima u organizmu droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, policijski službenik odvest će ga u zdravstvenu ustanovu na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.“

U stavku 2., 3., 5., 6. i 8. riječi: „opojnih droga“ zamjenjuju se riječju: „droga“.

U stavku 8. riječi: „umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima“ brišu se.

Članak 20.

U članku 193. stavku 2. iza riječi: „s priključnim vozilom.“, dodaju se riječi: „Vozač motornog vozila dužan je, prije uključivanja u promet, očistiti zaleđena vjetrobranska stakla i snijeg na vozilu.“.

Članak 21.

Članak 199. mijenja se i glasi:

(1) Vozač vozila kategorije C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E i H, instruktor vožnje, mladi vozač, kao i vozač vozila B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje (taksisti, vozači hitne pomoći, vozači u tvrtkama i tijelima državne vlasti itd.), u vrijeme kada obavlja te poslove, ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi ima alkohola.

(2) Vozač vozila kategorije A1, A2, A, B, B+E, F, G i AM ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(3) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.

(4) Prisutnost alkohola u krvi utvrđuje se analizom krvi i urina ili analizom krvi, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima.

(5) Smatrat će se da vozač u organizmu ima droga ili lijekova ako se njihova prisutnost utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi i urina ili analizom krvi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje iz stavka 1. ovoga članka ako u krvi ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka,.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 do 1,00 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 1,00 do 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.“.

Članak 22.

U članku 202. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2) u radnom odnosu potreban broj zaposlenika sukladno odredbama Zakona o radu, radi uspješnog ostvarivanja nastavnog plana i programa osposobljavanja,“.

U točki 3. riječi: „u sjedištu autoškole“ zamjenjuju se riječima: „na udaljenosti od najviše 10 km od sjedišta autoškole“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4) najmanje po jedno vozilo one kategorije za koju se obavlja osposobljavanje u vlasništvu ili zakupu. Vozilo B kategorije mora biti opremljeno uređajima za osposobljavanje kandidata za vozače s najmanje dva zračna jastuka, ABS sustavom za kočenje i klima uređajem, a za ostale kategorije vozilo s ABS sustavom za kočenje,“.

Članak 23.

Članak 205. briše se.

Članak 24.

U članku 213. stavak 3. mijenja se i glasi:

„ (3) Ako autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštenu ispitivač, odnosno ovlaštenu nadzornik, ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove zaključkom će im naložiti otklanjanje nedostataka u roku od 30 dana. Ako autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštenu ispitivač, odnosno ovlaštenu nadzornik, ne otkloni nedostatke u određenom roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će autoškoli zabraniti rad, a instruktoru vožnje, predavaču ili ovlaštenom ispitivaču oduzeti dozvolu (licenciju).“.

Članak 25.

U članku 216. stavku 2., podstavak 5. mijenja se i glasi:

„ - navršenih 21 godinu za upravljanje vozilima D1, D1+E, D, D+E i H kategorije,“.

Članak 26.

U članku 217. riječi: „A1, A2, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D, D+E, F, G, H i M“ zamjenjuju se riječima: „A1, A2, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, F, G, H i AM“.

Iza podstavka 9. dodaju se novi podstavci 10. i 11. koji glase:

„- D1 spadaju motorna vozila projektirana i izrađena za prijevoz najviše 16 putnika uz vozača i čija maksimalna duljina nije veća od 8 m; motorna vozila ove kategorije mogu se kombinirati s prikolicom čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,

- D1+E, spadaju kombinacije vozila kada vučno vozilo kategorije D1 i njegova prikolica ima najveću dopuštenu masu veću od 750 kg, ne dovodeći u pitanje odredbe propisa o tipnom odobrenju za dotična vozila,“.

Dosadašnji podstavci 10., 11., 12., 13., 14. i 15. postaju podstavci 12., 13., 14., 15., 16. i 17.

Članak 27.

U članku 219. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Pravo na upravljanje vozilom D1, D1+E, D ili D+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu C kategorije najmanje dvije godine.“.

Članak 28.

Članak 220. mijenja se i glasi:

„(1) Vozači motornih vozila kategorije B, C1, C, D1 ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kadu su im pridodane lake prikolice.

(2) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ili D1 ima pravo upravljati i motornim vozilima kategorije B, C1 i C, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B i C1.

(3) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila kategorije D1+E ili D+E ima pravo upravljati i skupom vozila C+E, C1+E i B+E kategorije, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C+E ima pravo upravljati i skupom vozila C1+E i B+E kategorije, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C1+E kategorije ima pravo upravljati i skupom vozila B+E kategorije.

(4) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola kategorije A1, A2, A, B, C1, C, D1, D i H ima pravo upravljati i vozilima F, G i AM kategorije.“.

(5) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilom A2 kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 kategorije, a vozaču kojem je izdana vozačka dozvola A kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 i A2 kategorije.

(6) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola AM kategorije ima pravo upravljati lakim četverociklom, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola B kategorije ima pravo upravljati četverociklom.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka, osoba koja je stekla pravo upravljanja vozilima A1, A2 ili A kategorije prije stupanja na snagu ovoga zakona, ima pravo upravljati četverociklom.“.

Članak 29.

U članku 221. stavku 1. iza riječi: „na autocesti“ briše se zarez i riječi: „a mopedom 40 km na sat“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati niti početi upravljati motornim vozilom ako u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi ima alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti.“.

U stavku 3. riječi: „osobnim vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW“ zamjenjuju se riječima: „osobnim automobilom čija snaga motora prelazi 80 kW.“.

Članak 30.

U članku 222. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C, C+E, D1, D1+E, D, D+E i H kategorije izdaje se s rokom važenja pet godina. Po isteku roka od pet godina, vozač iz ovoga stavka prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.“.

Stavak 7. briše se.

Članak 31.

U članku 225. stavku 2. iza riječi „za upravljanje motornim vozilima“, dodaju se riječi: „D1 ili“.

Članak 32.

U članku 226. stavku 2. riječi: „točke 1., 2. i 4.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1. i 2.“.

Članak 33.

U članku 228. stavku 2. riječi: „pet godina“ zamjenjuju se riječima: „tri godine“.

Članak 34.

U članku 229. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati vozilom, odnosno osobi koja nema pravo upravljati kategorijom vozila u koju spada to vozilo ili osobi koja u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi ima nedozvoljenu količinu alkohola.“.

Članak 35.

U članku 231. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled uputit će se vozač i instruktor vožnje kod kojih je utvrđen udio alkohola u krvi viši od 1,50 g/kg ili je utvrđeno da u organizmu ima droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, kao i vozač i instruktor vožnje koji se odbiju podvrći ispitivanju imaju li u organizmu alkohola, droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju.“

U članku 231. stavku 6. iza riječi: „prebivališta“ dodaju se riječi: „odnosno privremenog ili stalnog boravišta.“.

Članak 36.

U članku 233. stavku 1. iza riječi: „prebivališta“ dodaju se riječi: „odnosno privremenog ili stalnog boravišta“.

U stavku 3. iza riječi „prebivalište“ dodaju se riječi: „odnosno privremeno ili stalno boravište“.

Članak 37.

U članku 240. stavku 3., iza riječi: „Prometna dozvola izdaje se“, dodaje se riječ: „najduže“.

Članak 38.

Članak 251. mijenja se i glasi:

„Iznimno od odredbe članka 250. stavka 1. ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odjavit će vozilo bez prometne dozvole, knjižice vozila i registarskih pločica, ako je važenje prometne dozvole isteklo više od jedne godine.“.

Članak 39.

U članku 252. stavku 1. iza riječi: „prebivalištu“ dodaju se riječi: „odnosno privremenom ili stalnom boravištu“.

U stavku 4. iza riječi: „prebivalištu“ dodaju se riječi: „odnosno privremenom ili stalnom boravištu“.

U stavku 6. iza riječi: „registrirana“ dodaju se riječi: „odnosno do mjesta obavljanja tehničkog pregleda“.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Prenosive pločice izdaju se na ime pravne ili fizičke osobe obrtnika koji se bavi proizvodnjom, nadogradnjom, servisiranjem, prijevozom ili prodajom vozila na malo. Izdavanje prenosivih pločica odobrava ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a izdaje ih policijska uprava odnosno policijska postaja prema sjedištu pravne ili fizičke osobe obrtnika.“.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se pokusne pločice izdaju protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje pokusnih pločica, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će izdavatelju pokusnih pločica, oduzeti odobrenje za izdavanje pokusnih pločica, odnosno odbiti zahtjev za odobrenje za izdavanje pokusnih pločica. Rok za podnošenje novog zahtjeva određuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a koji ne može biti kraći od šest mjeseci niti duži od dvije godine od dana izvršnosti rješenja.“.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se prenosive pločice koriste protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje prenosivih pločica, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku iz stavka 9. ovoga članka oduzeti prenosive pločice, odnosno odbiti zahtjev za odobrenje prenosivih pločica. Ponovni zahtjev za odobrenje iz stavka 9. ovoga članka može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana izvršnosti rješenja.“.

Članak 40.

U članku 256. stavku 1., iza riječi: „od prvoga tehničkog pregleda i registracije vozila“ dodaje se zarez i riječi: „osim motornih i priključnih vozila za prijevoz tereta najveće dopuštene mase veće od 3500 kg, motornih vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala, vozila hitne medicinske pomoći i vozila za taksi prijevoz, koje su vlasnici dužni podvrgnuti redovitom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 12 mjeseci od prvog tehničkog pregleda i registracije vozila.“.

Članak 41.

U članku 257. stavku 1. iza riječi: „taksi prijevoz“ dodaje se zarez i riječi: „vozilima hitne medicinske pomoći“.

Članak 42.

U članku 270. stavku 8. iza riječi: „pravna osoba“ dodaju se riječi: „ili fizička osoba obrtnik“.

Članak 43.

U članku 277. stavku 3. riječi: „Državni inspektorat“ zamjenjuju se riječima: „Agencija za opremu pod tlakom.“.

Članak 44.

U članku 282. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Policijski službenik, obavljajući poslove iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, može vozača i drugog sudionika u prometu na cesti podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja (alkometar i dr.), radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, droga ili lijekova koji

se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, a potom, po potrebi, i odvesti u zdravstvenu ustanovu na vađenje krvi i uzimanje urina ili na liječnički pregled.“.

U stavku 2., 3. 6. riječi: „opojnih droga“ zamjenjuju se riječju: „droga“.

U stavku 8. riječi: iza riječi: „zatečen u počinjenju prekršaja“ dodaje se zarez, a riječi: „pod utjecajem opojnih sredstava“ zamjenjuju se riječima: „a u organizmu je utvrđena prisutnost droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili je utvrđena prisutnost nedozvoljene količine alkohola u krvi“.

Članak 45.

U članku 285. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako u organizmu ima droga ili ako u krvi ima nedozvoljenu količinu alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti ili utjecaja droga, a odbija se podvrgnuti ispitivanju“.

Iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

„6) koji upravlja vozilom prije stjecanja prava na upravljanje vozilom, koji upravlja vozilom, a nema važeću vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije ili koji upravlja vozilom u vrijeme kad mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili kad mu je pravomoćnom odlukom nadležnog tijela izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom,“.

Dosadašnja točka 6. postaje točka 7.

U stavku 2. riječi: „ prije ni“, brišu se, a iza riječi: „ za vrijeme vožnje“, dodaju se riječi: „ ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje“.

Članak 46.

U članku 286. stavku 8. riječi: „od pet godina“ zamjenjuju se riječima: „od dvije godine“.

Članak 47.

U članku 297. stavku 1. iza riječi: „u evidenciji o izdanim vozačkim dozvolama.“ dodaju se riječi: „Zaštitna mjera počinje teći od dana dostave obavijesti vozaču o početku primjene mjere.“.

Članak 48.

U članku 306. stavku 1. riječi: „iz članka 208. stavka 3.“ zamjenjuju se riječima: „ iz članka 208. stavka 4.“.

Članak 49.

U članku 57. stavku 7., članku 67. stavku 5., članku 70. stavku 3., članku 72. stavku 2. i članku 74. stavku 2. riječi: „2.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „3.000,00 kuna“.

Članak 50.

U cijelom tekstu zakona riječi: „M kategorija vozila“ zamjenjuju se riječima: „AM kategorija vozila“ u odgovarajućem padežu.

Članak 51.

U cijelom tekstu zakona riječi: „uređaj kojim se daju prometni znakovi trobojnim prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje“ zamjenjuju se riječju: „semafor“ u odgovarajućem padežu.

Članak 52.

Autoškole koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona provodile osposobljavanje kandidata za vozače i ispunjavale uvjete iz članka 202. stavka 1. točke 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj: 67/08. i 48/10.) dužne su ispuniti uvjete za osposobljavanje kandidata za vozače iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA

Člankom 1. mijenja se odredba članka 2. stavka 1. točke 31. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, na način da se propisuje da će ministar nadležan za poslove prometa, u suglasnosti s ministrom nadležnim za poljoprivredu i ministrom nadležnim za unutarnje poslove donijeti poseban propis, radi razvrstavanja vozila u kategoriju pčelarskih vozila.

U odredbi članka 2. stavka 1. točkama 41. i 42. važećeg Zakona brišu se riječi „(moped)“ odnosno „(motocikl)“, jer se laki četverocikli odnosno četverocikli, sukladno Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća 126/2006/EZ, ne mogu smatrati mopedima odnosno motociklima.

Točka 50. navedenog članka važećeg Zakona mijenja se jer dosadašnja definicija „pomoćnih pješačkih sredstava“ izazivala nejasnoće, s obzirom da su se neka vozila mogla podvesti i pod definiciju pomoćnih pješačkih sredstava, što je dovodilo do nedoumica u primjeni. S druge strane, definicija „specijalnog vozila“ je potrebna radi njihove jasne distinkcije.

Točka 68. navedenog članka važećeg Zakona mijenja se radi pojednostavljenja i veće jasnoće pojma „pješak“.

Člankom 2. u članku 5. Zakona o sigurnosti prometa na cestama dodaje se novi stavak 13. na temelju kojeg će ministarstvo unutarnjih poslova dostavljati podatke o vlasnicima odnosno korisnicima vozila jedinicama lokalne samouprave odnosno pravnim osobama koje one odrede, a radi obavljanja poslova iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama iz njihove nadležnosti.

Člankom 3. se u članku 32. stavcima 4. i 5. važećeg Zakona iza riječi „policijskog službenika“ dodaju riječi: „ili druge ovlaštene osobe“, čime se propisuje sankcija i za nepoštivanje znakova i naredbi koje sudionicima u prometu daju i druge ovlaštene osobe (primjerice, prometni redari), što do sada nije bilo izrijekom propisano.

Člankom 4. se u odredbi članka 42. stavka 2. važećeg Zakona, kao dodatna iznimka od pravila o zabrani korištenja bijelog svjetla na stražnjoj strani vozila, dodaju i vozila civilne zaštite.

Člankom 5. se u odredbi članka 49. važećeg Zakona iza stavka 4. dodaje novi stavak 5., kojim se propisuje stroža sankcija za vozača koji se vozilom na autocesti, brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila kreće kolničkom trakom namijenjenom za promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru, zbog povećane društvene opasnosti koju predstavlja takvo ponašanje.

Člankom 6. mijenja se odredba članka 78. stavka 3. važećeg Zakona, kojom se sada propisuje sankcija za sva ponašanja suprotna dispoziciji njegovih normi.

Člankom 7. mijenja se odredba članka 81. Zakona o sigurnosti prometa na cestama kojim se prekršajna odgovornost proširuje na svaku osobu koja počini opisani prekršaj, za razliku od dosadašnjeg rješenja kojim je bila propisana samo prekršajna odgovornost vozača.

Člankom 8. dodaje se nova točka 12. u članku 82. stavku 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama kojom se propisuje dodatni slučaj kada vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo. Naime, prema članku 84. stavku 1. vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na opisani način, moglo je biti premješteno, ali takvo zaustavljanje ili parkiranje vozila nije bilo propisano kao poseban prekršaj. Također, posebnom odredbom se propisuje zabrana zaustavljanja ili parkiranja u krugu od 3 m od posebnim oznakama na kolniku označenog podzemnog ili nadzemnog hidranta.

Odredbe stavaka 3. i 4. članka 82. važećeg Zakona mijenjaju se radi usklađivanja s predloženim izmjenama ovoga članka.

Člankom 9. proširuje se odredba članka 84. stavka 1. točke 8. važećeg Zakona kojom su definirana mjesta s kojih se mogu premjestiti nepropisno zaustavljena ili parkirana vozila, na način da se izrijekom propisuje da je to moguće učiniti i ako je vozilo zaustavljeno ili parkirano ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima odnosno u krugu od 3 m od posebnim oznakama na kolniku označenog podzemnog ili nadzemnog hidranta.

Člankom 10. se u odredbi članka 106. stavka 2. točke 3. važećeg Zakona brišu riječi: „kolone ili povorke“, te je, sukladno novoj odredbi, vozač dužan umjesto dugih svjetala za osvjetljavanje ceste upotrebljavati kratka svjetla i kada vozilom prolazi pored samo jednog pješaka.

Člankom 11. se u odredbi članka 113. stavka 2. važećeg Zakona brišu riječi: „izvan naselja“, te se sada zahtijeva da vozač bicikla koji se kreće kolnikom na javnoj cesti noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti bude označen reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom biciklističkom odjećom.

Člankom 12. mijenja se članak 114. važećeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama, na način da se detaljno propisuju uvjeti kojima mora udovoljavati zaštitna kaciga koju su vozači motocikla, mopeda, lakog četverocikla bez zaštitne kabine i četverocikla bez zaštitne kabine, kao i osobe koje se prevoze na tim vozilima dužne nositi na glavi, kako bi se odredbe uskladile s rekategorizacijom četverocikala i lakih četverocikala i uklonile nejasnoće u tumačenju ove odredbe.

Člankom 13. propisuje se obaveza pješaka da uvijek kada se kreće kolnikom noću ili danju u slučaju smanjene vidljivosti mora biti označen nekim izvorom svjetlosti ili reflektirajućom materijom za razliku od ranijeg rješenja koje za to zahtijevalo samo od pješaka koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja, što će u znatnoj mjeri pridonijeti podizanju razine sigurnosti ove, osobito ugrožene, skupine sudionika u prometu.

Člankom 14. mijenja se odredba članka 142. stavka 3. važećeg Zakona na način da se jasnije propisuju radnje koje vozač na autocesti ne smije poduzimati i time dovoditi u opasnost druge sudionike u prometu.

Člankom 15. se u odredbi članka 149. stavka 1. važećeg Zakona, kao dodatna vozila koja ostvaruju pravo prednosti prolaska, dodaju i vozila civilne zaštite.

Člankom 16. se u članku 151. stavku 1. važećeg Zakona iza riječi: „službena vozila ovlaštenih carinskih službenika“ dodaje se zarez i riječi: „službena vozila ovlaštenih službenika Državne uprave za zaštitu i spašavanje“, čime se kao dodatna vozila koja ostvaruju pravo prednosti prolaska, dodaju i službena vozila ovlaštenih službenika Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

Člankom 17. se u članku 161. stavku 3. važećeg Zakona, preciznije definira zabranjena količina alkohola kod osobe koja se prevozi na biciklu, mopedu ili motociklu, kao njegova koncentracija u krvi iznad 0,50 g/kg, te se propisuje zabrana prevoženja osoba koje su pod utjecajem lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Također, terminološki se usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“.

Člankom 18. se u članku 164. stavku 4. važećeg Zakona iza riječi: „vozač“ dodaju riječi: „ako prevozi osobu suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka ili“, čime se postiže mogućnost da se kazni i vozača koji prevozi osobe na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

Člankom 19. mijenjaju se odredbe članka 181. važećeg Zakona na način da se, na odgovarajućim mjestima, brišu riječi: „umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima“, jer je posebnim propisom detaljno regulirano koji se uređaji umjeravaju te način i postupak umjeravanja. Također, terminološki se usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama

Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“.

Člankom 20. propisuje se obaveza vozača da, prije uključivanja u promet, očisti zaleđena vjetrobranska stakla i snijeg na vozilu.

Člankom 21. mijenja se članak 199. važećeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama te se sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3084/08, od 07. travnja 2010. godine, propisuju koncentracije alkohola koje pojedine kategorije vozača smiju imati. Tako je za vozače profesionalnih kategorija C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E i H, mlade vozače i vozače vozila B kategorije kojima je upravljanje vozilom osnovno zanimanje (taksisti, vozači hitne pomoći, vozači u tvrtkama i tijelima državne vlasti itd.), u vrijeme kada obavljaju te poslove propisano da uopće ne smiju u krvi imati alkohola niti imati u organizmu droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Za ostale vozače propisano je da ne smiju upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu imaju droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako u krvi imaju alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

Člankom 22. u članku 202. stavku 1. važećeg Zakona mijenja se točka 2., na način da se detaljnije i jasnije propisuje potreban broj zaposlenika koje autoškola mora imati u radnom odnosu.

U točki 3. stavka 1. navedenog članka važećeg Zakona preciznije se određuje udaljenost vježbališta od sjedišta autoškole.

Točka 4. mijenja se na način da se propisuju tehnički zahtjevi koje vozilo autoškole mora ispunjavati za osposobljavanje kandidata za vozače.

Člankom 23. briše se odredba članka 205. važećeg Zakona s obzirom da je ista materija već propisana odredbama članaka 4a. – 4g. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

Člankom 24. u članku 213. važećeg zakona mijenja se stavak 3. na način da se detaljnije i jasnije propisuje postupak nakon utvrđivanja nepravilnosti u radu autoškola, stručnog voditelja, predavača, instruktora vožnje, ovlaštenog ispitivača, odnosno ovlaštenog nadzornika te posljedice koje proizlaze ako se otklonjivi nedostaci u radu ne uklone u roku.

Člankom 25. određuje se minimalna dob od navršениh 21 godine za upravljanje novouvedenih D1 i D1+E kategorija vozila.

Člankom 26. uvode se nove kategorije vozila D1 u koje spadaju motorna vozila projektirana i izrađena za prijevoz najviše 16 putnika uz vozača i čija maksimalna duljina nije veća od 8 m; motorna vozila ove kategorije mogu se kombinirati s prikolicom čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg i D1+E u koje spadaju kombinacije vozila kada vučno vozilo kategorije D1 i njegova prikolica ima najveću dopuštenu masu veću od 750 kg, ne dovodeći u pitanje odredbe propisa o tipnom odobrenju za dotična vozila.

Člankom 27. propisuje se posjedovanje vozačke dozvole kategorije C najmanje dvije godine kao uvjet za stjecanje prava na upravljanje vozilima D1 i D1+E kategorije.

Člankom 28. mijenja se odredba članka 220. važećeg Zakona te se određuje pravo upravljanja vozilima "nižih" kategorija na temelju prava upravljanja kategorijama D1 i D1+E.

Predloženom odredbom stavka 6. članka 220. određuje se pravo upravljanja lakim četverociklom ukoliko vozač posjeduje vozačku dozvolu AM kategorije i pravo upravljanja četverociklom ukoliko vozač posjeduje vozačku dozvolu B kategorije.

Člankom 29. mijenja se odredba članka 221. stavka 1. i 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama kojima se propisuju ograničenja najveće dopuštene brzine kojom mladi vozači smiju upravljati vozilom u prometu na cesti, te se od tih ograničenja izuzima moped, koji, sukladno svojim konstrukcijskim karakteristikama, može razviti brzinu od najviše 50 km/h, dok je sada propisano ograničenje brzine za mlade vozače 40 km/h.

Predloženom odredbom stavka 2. članka 29. jasnije se definira vrsta vozila (osobni automobil) na koju se odnosi posebno ograničenje snage motora vozila B kategorije kojim u prometu na cesti smije upravljati mladi vozač, te se isto povisuje na 80 kW, za razliku od sada propisanih 75 kW, da bi se izbjeglo pitanje radi li se o sadržajno istom ograničenju, kojem su vozači već bili podvrgnuti i kako bi se obuhvatio širi krug osobnih automobila kojim mladi vozači smiju upravljati, a bez ugrožavanja sigurnosti prometa na cestama. Također, terminološki se usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“ i propisuje se zabrana upravljanja pod utjecajem lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

Člankom 30. propisuje se izdavanje vozačke dozvole D1 i D1+E kategorije s rokom važenja od 5 godina.

Člankom 31. određuje se da se inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima D1 kategorije neće priznati osobama koje nemaju 21 godinu života.

Člankom 32. ispravlja se pogrešna numeracija u važećem Zakonu.

Člankom 33. mijenja se rok važenja međunarodne vozačke dozvole sa pet na tri godine, sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-I-3084/08, od 07. travnja 2010. godine.

Člankom 34. se u članku 229. mijenja odredba stavka 2. na način da se terminološki usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“ i propisuje se zabrana davanja vozila na upravljanje osobi koja je pod utjecajem lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili koja u krvi ima nedozvoljenu količinu alkohola.

Člankom 35. se u članku 231. mijenja odredba stavka 4. na način da se terminološki usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“ te se, kao razlog za upućivanje na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača dodaje utjecaj lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

Izmjenom stavka 6. utvrđuje se nadležnost policijske uprave odnosno policijske postaje u vezi zdravstvene sposobnosti stranaca.

Člankom 36. utvrđuje se nadležnost policijske uprave odnosno policijske postaje u vezi zdravstvene sposobnosti stranaca.

Člankom 37. propisuje se da se prometna dozvola za prenosive pločice izdaje najduže na rok do godine dana.

Člankom 38. mijenja se odredba članka 251. važećeg Zakona te se propisuje mogućnost odjave vozila bez provođenja posebnog postupka, ako je važenje prometne dozvole isteklo više od jedne godine.

Člankom 39. preciznije se određuje teritorijalna nadležnost policijske uprave odnosno policijske postaje u postupku registracije vozila i izdavanja pokusnih pločica strancima te se određuje da pravne i fizičke osobe obrtnici mogu izdavati i pokusne pločice do mjesta obavljanja tehničkog

pregleda vozila.

Predloženim člankom dopunjuje se odredba članka 252. stavka 9., 11. i 12. te se propisuje da se prenosive pločice izdaju na ime pravne ili fizičke osobe obrtnika koji se bavi proizvodnjom, nadogradnjom, servisiranjem, prijevozom ili prodajom vozila na malo. Nadalje, propisuje se da, nakon odbijanja zahtjeva za odobrenje izdavanja pokusnih pločica, rok za podnošenje novog zahtjeva određuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a koji ne može biti kraći od 6 mjeseci niti duži od dvije godine od dana izvršnosti rješenja. Također, odredbom stavka 6. prijedloga Zakona propisuje se da, nakon odbijanja zahtjeva za odobrenje prenosivih pločica, ponovni zahtjev se može podnijeti nakon isteka dvije godine od dana izvršnosti rješenja.

Člankom 40. dopunjuje se odredba članka 256. stavka 1. važećeg Zakona te se propisuje da se motorna i priključna vozila za prijevoz tereta najveće dopuštene mase veće od 3500 kg, motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala, vozila hitne medicinske pomoći i vozila za taksi prijevoz, trebaju podvrgnuti redovitom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 12 mjeseci od prvog tehničkog pregleda i registracije vozila, radi usklađivanja s Direktivom 126/2006/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća.

Člankom 41. propisuje se obaveza obavljanja preventivnih tehničkih pregleda i za vozila hitne medicinske pomoći, radi usklađivanja s Direktivom 126/2006/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća.

Člankom 42. propisuje se mogućnost kažnjavanja i fizičke osobe obrtnika za prekršaj iz članka 270. Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Člankom 43. u odredbi članka 277. riječi: „Državni inspektorat“ zamjenjuju se riječima: „Agencija za opremu pod tlakom“, s obzirom da je Uredbom o osnivanju Agencije za opremu pod tlakom („Narodne novine“; broj: 132/08.) navedena Agencija preuzela od Državnog inspektorata poslove pregleda i ispitivanja opreme pod tlakom visoke razine opasnosti.

Člankom 44. mijenja se odredba članka 282. stavka 1. važećeg Zakona na način da se brišu riječi: „umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima“, jer je posebnim propisom detaljno regulirano koji se uređaji umjeravaju te način i postupak umjeravanja. Također, terminološki se usklađuje pojam „opojne droge“ s odredbama Zakona o drogama, te se sada koristi pojam „droge“.

Odredba stavka 8. mijenja se na način da se termin „pod utjecajem opojnih sredstava“ zamjenjuje mnogo preciznijom formulacijom: „a u organizmu je utvrđena prisutnost droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili je utvrđena prisutnost nedozvoljene količine alkohola u krvi“.

Člankom 45. dopunjuje se odredba članka 285. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, kojom se propisuje kada policijski službenik naredbom privremeno oduzima vozačku dozvolu i isključuje iz prometa vozača i instruktora vožnje, na način da se u stavku 1. dodaje nova točka 6. propisujući da će se isključiti i vozač koji upravlja vozilom prije stjecanja prava na upravljanje vozilom, koji upravlja vozilom, a nema važeću vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije ili koji upravlja vozilom u vrijeme kad mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili kad mu je pravomoćnom odlukom nadležnog tijela izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije.

Člankom 46. mijenja se odredba članka 286. stavka 8. Zakona o sigurnosti prometa na cestama na način da se propisano razdoblje od pet godina zamjenjuje razdobljem od dvije godine, jer, sukladno odredbama Prekršajnog zakona, negativni prekršajni bodovi su pravna posljedica osude, koji se brišu nakon proteka dvije godine od pravomoćnosti odluke o prekršaju, te uopće nije moguće primijeniti neku pravnu posljedicu prema osobi i nakon pet godina od dana

pravomoćnosti odluke o prekršaju.

Člankom 47. propisuje se da zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom počinje teći od dana dostave obavijesti vozaču o početku primjene mjere.

Člankom 48. ispravlja se pogrešna numeracija odredbe članka Zakona o sigurnosti prometa na cestama, na način da se propisuje ispunjavanje uvjeta iz članka 208. stavka 4. Zakona.

Člankom 49. podiže se iznos novčane kazne za prekršaje iz članka 57. stavka 7., članka 67. stavka 5., članka 70. stavka 3., članka 72. stavka 2. i članka 74. stavka 2. s 2.000,00 na 3.000,00 kuna.

Člankom 50. se u cijelom tekstu zakona riječi: „M kategorija vozila“ zamjenjuju riječima: „AM kategorija vozila“ u odgovarajućem padežu, radi usklađivanja s Direktivom 126/2006/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća.

Člankom 51. se u cijelom tekstu zakona riječi: „uređaj kojim se daju prometni znakovi trobojnim prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje“ zamjenjuju riječju: „(semafor)“ u odgovarajućem padežu.

Člankom 52. propisuje se prijelazno razdoblje u kojem su autoškole dužne uskladiti svoje poslovanje s uvjetima propisanim odredbom članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

Člankom 53. propisuje se vrijeme stupanja Zakona na snagu.

VII. TEKST ODREDABA VAŽEĆEG ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 2.

1) Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- 1) »cesta« je svaka javna cesta, ulice u naselju i nerazvrstane ceste na kojima se obavlja promet,
- 2) »javna cesta« je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene ovim Zakonom i koju je nadležno tijelo proglasilo javnom cestom,
- 3) »autocesta« je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene kolničke trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradu i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije prometne trake širine najmanje 3,5 m, a s obzirom na konfiguraciju terena – i po jednu traku za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim trakama za ubrzavanje ili usporavanje, odnosno priključnim rampama, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom,
- 4) »brza cesta« je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolničke trake, koja ima sva raskrižja u dvije ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,
- 5) »cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila« je javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje 3,25 m, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h, po kojoj se smiju kretati samo motorna vozila koja mogu razvijati brzinu veću od 60 km/h i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,
- 6) »državna cesta« je javna cesta koja povezuje cjelokupni teritorij Republike Hrvatske i povezuje ga s mrežom glavnih europskih cesta,
- 7) »županijska cesta« je javna cesta koja povezuje područje jedne ili više županija,
- 8) »lokalna cesta« je javna cesta koja spada u mrežu županijskih cesta i povezuje područje grada i/ili općine,
- 9) »nerazvrstana cesta« je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju raznih korisnika (seoski, poljski i šumski putovi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.),
- 10) »zemljana cesta« je cesta bez izgrađenog kolnika ili suvremenoga kolničkog zastora (asfalt, beton ili kocka), pa i kad na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik,
- 11) »kolnik« je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,
- 12) »prometna traka« je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru,
- 13) »prometna traka za spora vozila« je obilježeni uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa,
- 14) »kolnička traka« je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,
- 15) »prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi« je obilježeni uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda, kao i u tunelima, galerijama i sl.,
- 16) »prometna traka za ubrzavanje« je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta s objekata pokraj ceste (benzinskih crpki, parkirališta, motela i sl.),

- 17) »*prometna traka za usporavanje*« je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti,
- 18) »*biciklistička traka*« je dio kolnika namijenjen za promet bicikala koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom,
- 19) »*biciklistička staza*« je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom,
- 20) »*nogostup*« je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način,
- 21) »*obilježeni pješački prijelaz*« je dio kolničke površine namijenjen za prelaženje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti,
- 22) »*pješački otok*« je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prometa,
- 23) »*pješačka zona*« je uređena prometna površina u prvom redu namijenjena za kretanje pješaka, u kojoj nije dozvoljeno kretanje motornih vozila, osim vozila s posebnom dozvolom,
- 24) »*naselje*« je prostor na kojem se redovi ili skupine zgrada nalaze s jedne ili s obje strane ceste, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene prometnim znakovima za obilježavanje naseljenih mjesta,
- 25) »*zona smirenog prometa*« je područje u naselju obilježeno propisanim prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka i u kojem je dječja igra svugdje dopuštena,
- 26) »*raskrižje*« je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta,
- 27) »*stajalište tramvaja ili autobusa*« je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja, odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom,
- 28) »*vozilo*« je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda,
- 29) »*oldtimer*« (starodobno vozilo) je motorno vozilo proizvedeno prije trideset i više godina, koje je radi njegovanja povijesnih naslijeđa i tehničke kulture sačuvano ili ponovo sastavljeno u izvornom obliku i koje se ne koristi u svakodnevnom prometu, a koje je po posebnom propisu, koji donosi ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ravnateljem državnog zavoda za mjeriteljstvo, razvrstano u kategoriju starodobnih vozila,
- 30) »*vatrogasno vozilo*« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za gašenje požara,
- 31) »*pčelarsko vozilo*« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno i konstrukcijski prilagođeno isključivo za prijevoz pčelinjih zajednica (košnica) te se na njemu ne smije prevoziti nikakav drugi teret,
- 32) »*radno vozilo*« je bilo koji teretni automobil ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova na način da se na vozilu ne može prevoziti nikakav drugi teret,
- 33) »*motorno vozilo*« je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama i pomoćnih pješačkih sredstava,
- 34) »*radni stroj*« je motorno vozilo kojem je osnovna namjena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (kombajn, valjak, grejder, kosilica, buldožer, motokultivator s priključkom, viljuškar, kopač rovova i sl.),
- 35) »*motokultivator*« je jednoosovinski radni stroj koji se, bez priključnog vozila, može kretati samo uz pridržavanje vozača,
- 36) »*traktor*« je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenjiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila,
- 37) »*traktorski priključak*« je zamjenjivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor,
- 38) »*moped*« je motorno vozilo s dva ili tri kotača čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³ ili čija trajna snaga u slučaju elektromotora ne prelazi 4kW i koje na ravnoj

- cesti ne može razviti brzinu veću od 50 km na sat,
- 39) »*motocikl*« je motorno vozilo s dva kotača čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ s bočnom prikolicom, ili bez nje i/ili koje na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 50 km/h,
- 40) »*motorni tricikl*« je motocikl na tri simetrično postavljena kotača čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ i/ili koji na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 50 km/h,
- 41) »*laki četverocikl*« je motorno vozilo (moped) s četiri kotača čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 350 kg, čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³, čija najveća snaga ne prelazi 4 kW ukoliko se radi o drugoj vrsti motora i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 45 km/h,
- 42) »*četverocikl*« je motorno vozilo (motocikl) s četiri kotača, osim lakih četverocikala, čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 400 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz osoba, odnosno 550 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz tereta i čija snaga motora nije veća od 15 kW,
- 43) »*osobni automobil*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala,
- 44) »*autobus*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala,
- 45) »*trolejbus*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vodič,
- 46) »*tramvaj*« je vozilo na tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno javnom prijevozu, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni vodič,
- 47) »*teretni automobil*« je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prijevoz stvari,
- 48) »*tegljač*« je teretni automobil namijenjen za vuču poluprikolica,
- 49) »*bicikl*« je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača,
- 50) »*pomoćna pješačka sredstva*« su naprave poput motornog romobila, motornog bicikla i sličnih vozila s dva ili tri kotača čija snaga motora može postići brzinu na ravnoj cesti do 30 km/h,
- 51) »*priključno vozilo*« je vozilo namijenjeno da ga vuče motorno vozilo, bilo da je konstruirano kao prikolica ili poluprikolica,
- 52) »*kampersko vozilo*« je motorno ili priključno vozilo posebne namjene, konstruirano tako da su u njemu postavljene stvari koje omogućuju boravak, a mora imati najmanje sljedeću opremu: sjedalice sa stolom, krevete (koji se mogu dobiti razvlačenjem sjedalica), kuhinjske elemente i prostor za odlaganje garderobe – ormara, koja mora biti nepomično učvršćena u prostoru za boravak te se ne može pomicati jednostavnim demontažnim postupcima,
- 53) »*prikolica*« je priključno vozilo konstruirano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na kolnik,
- 54) »*prikolica s centralno postavljenim osovinama*« je priključno vozilo konstruirano tako da u stanju mirovanja ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na kolnik, ali u stanju labilne ravnoteže,
- 55) »*poluprikolica*« je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da dio ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojega prednjeg dijela kojim se oslanja na vučno vozilo,
- 56) »*laka prikolica*« je priključno vozilo čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,
- 57) »*skup vozila*« je motorno vozilo i priključna vozila koja u prometu na cestama sudjeluju kao cjelina,
- 58) »*zaprežno vozilo*« je vozilo namijenjeno za vuču upregnutom životinjom,
- 59) »*nosivost*« je dopuštena masa tereta do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila, s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova,
- 60) »*masa vozila*« je masa praznog vozila s punim spremnikom goriva te obveznim priborom i opremom za vozilo,
- 61) »*ukupna masa*« je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom, ako je ono pridodano vučnom vozilu,
- 62) »*najveća dopuštena masa*« je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću,

- 63) »osovinsko opterećenje« je dio ukupne mase vozila u vodoravnom položaju kojim njegova osovina opterećuje vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila,
- 64) »sudionik u prometu na cesti« je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti,
- 65) »sudionik u prometnoj nesreći« je svaki sudionik u prometu na cesti koji je na bilo koji način sudjelovao u prometnoj nesreći,
- 66) »vozač« je osoba koja na cesti upravlja vozilom,
- 67) »mladi vozač« je vozač u dobi od 16 do 24 godine,
- 68) »pješak« je osoba koja sudjeluje u prometu, a ne upravlja vozilom niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, osoba koja vlastitom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili motorno vozilo, dječje prijevozno sredstvo, bicikl ili prijevozno sredstvo na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pritom kreće brzinom čovječjeg hoda te osoba koja klizi klizaljicama, skijama ili saonicama, ili se vozi na koturaljkama, skateboardu i sl.,
- 69) »zaustavljanje vozila« je svaki prekid kretanja vozila na cesti u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,
- 70) »parkiranje vozila« je prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,
- 71) »mimoilaženje« je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se po istom kolniku kreće iz suprotnog smjera,
- 72) »pretjecanje« je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće u istom smjeru,
- 73) »obilaženje« je prolaženje vozilom pokraj zaustavljenog ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnoj traci kojom se vozilo kreće,
- 74) »polukružno okretanje« je okretanje vozila za 180 stupnjeva iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni prometni tok,
- 75) »prestrojavanje« je zauzimanje takvog položaja s vozilom na prometnoj traci i na takvoj udaljenosti od raskrižja ili drugog mjesta na cesti, iz kojeg se na siguran način može izvesti naredna radnja vozilom (skretanje, okretanje, zaustavljanje i sl.),
- 76) »propuštanje vozila« je radnja koju su u određenim slučajevima sudionici dužni obaviti zaustavljanjem, smanjenjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvode i to na način koji ne prisiljava druge sudionike da naglo mijenjaju smjer ili brzinu kretanja,
- 77) »prometni tok« je istodobno kretanje više vozila cestom u istom smjeru,
- 78) »mijenjanje prometne trake« je prelaženje vozilom iz jedne u drugu prometnu traku za promet u istom smjeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja,
- 79) »ometanje prometa« je radnja u prometu kojom se nekoga suprotno prometnim propisima prisiljava na promjenu dotadašnjeg načina sudjelovanja u prometu,
- 80) »ugrožavanje prometa« je takav način sudjelovanja u prometu uslijed kojeg je nastupila neposredna opasnost nastanka prometne nesreće,
- 81) »preglednost« podrazumijeva konkretan prostor što ga sudionik u cestovnom prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi,
- 82) »kolona« je niz od najmanje tri vozila, osim bicikla, traktora, radnog stroja i zaprežnog vozila, koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istom prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,
- 83) »smanjena vidljivost« postoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja, odnosno od najmanje 100 m u naselju,
- 84) »prometna nesreća« je događaj na cesti, izazvan kršenjem prometnih propisa, u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula, ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće, ili je izazvana materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu, sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnulo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta,
- 85) »materijalna šteta u prometnoj nesreći« je šteta nastala na vozilima koja su sudjelovala u

- prometnoj nesreći ili na objektima, prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama,
- 86) »vozačka dozvola« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama vozila,
- 87) »međunarodna vozačka dozvola« je javna isprava koju je izdala ovlaštena stručna organizacija na temelju nacionalne vozačke dozvole te države,
- 88) »inozemna vozačka dozvola« je vozačka dozvola i međunarodna vozačka dozvola koju je izdalo nadležno tijelo strane države,
- 89) »prometna dozvola« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo označavanja određenog vozila određenim registarskim pločicama i vlasništvo tih pločica i druge osobine i značajke vozila te ispunjavanje ostalih uvjeta za sudjelovanje u prometu,
- 90) »knjižica vozila« je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje vlasništvo određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike,
- 91) »dopuštenje (licencija)« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta, osposobljenost i ovlaštenost za obavljanje određenih poslova,
- 92) »tahograf« je uređaj koji osigurava najmanje zapis brzine i prijeđenog puta vozila,
- 93) »nadzorni uređaj (eurotahograf)« je uređaj koji osigurava upis vremena vožnje članovima posade vozila, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vremena odmora, brzine kretanja vozila i prijeđene udaljenosti vozila,
- 94) »zapisni list« je dio u tahografu ili nadzornom uređaju koji mora imati tipno odobrenje na kojem pisaljka tahografa ili nadzornog uređaja neprekidno piše podatke koji moraju ostati trajno zapisani.
- (2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a nisu definirani imaju značenje definirano drugim zakonom.

Članak 5.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju:

1. ceste s prednošću prolaska,
2. dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
3. sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora,
4. ograničenja brzine kretanja vozila,
5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turističkog vlaka i zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke,
6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
7. zone smirenog prometa,
8. blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje,
13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada se promet uređuje na dijelu državne ili županijske ceste, potrebna je i suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(3) Suglasnost iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na temelju prometnog projekta i provedenog postupka izmjene postojećeg stanja prometne signalizacije i opreme, u skladu s posebnim zakonom i propisima donesenim na temelju tog zakona.

- (4) Poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, upravljanja prometom te premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, sukladno odredbama ovoga Zakona, mogu, osim ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, obavljati i jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.
- (5) Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 4. ovoga članka, službenici jedinica lokalne samouprave dužni su nositi propisanu odoru.
- (6) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s čelnikom središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu samoupravu propisat će uvjete za obavljanje poslova iz stavka 4. ovoga članka, program osposobljavanja, izgled odore i službene iskaznice.
- (7) Jedinice lokalne samouprave dužne su, ukoliko se za to ukaže potreba, uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, organizirati školske prometne jedinice i prometne jedinice mladeži. Osposobljavanje jedinica te način i vrijeme njihove uporabe obavlja, odnosno propisuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.
- (8) Upravljanje prometom na raskrižjima i drugim mjestima te nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila i vozača, mogu obavljati i pripadnici prometnih jedinica mladeži.
- (9) Na području ili u neposrednoj blizini osnovnih škola, osiguranje prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, mogu obavljati pripadnici školskih prometnih jedinica.
- (10) Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 7. i 8. ovoga članka, pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica dužni su nositi propisanu odoru. Program, način osposobljavanja i djelovanja školskih i prometnih jedinica mladeži, izgled odore i oznake propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa.
- (11) Nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno obavljaju pravne osobe koje odrede jedinice lokalne samouprave.
- (12) Upravni i inspekcijski nadzor nad jedinicama lokalne samouprave i drugim subjektima kad obavljaju poslove iz ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.
- (13) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne samouprave ili drugih subjekata, koje ovlasti jedinica lokalne samouprave, ako obavlja poslove suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 32.

- (1) Sudionici u prometu moraju postupati po zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama policijskih službenika ili drugih osoba koje, na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, nadziru i upravljaju prometom na cestama (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).
- (2) Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na cesti tako da ih sudionici u prometu, kojima su znaci namijenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.
- (3) Znaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se davati i iz vozila.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila ako postupi suprotno zahtjevu izraženom pomoću znaka ili po naredbi policijskog službenika.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj ostali sudionici u prometu na cesti ako ne postupe po naredbi izraženoj pomoću znaka policijskog službenika.

Članak 42.

- (1) Vozila ne smiju na prednjoj strani imati svjetlosne, svjetlosno signalne ili reflektirajuće uređaje ili stvari koje daju svjetlo u boji (plava svjetla i sl.), a na stražnjoj strani, uređaje ili stvari koje daju bijelo svjetlo.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka glede bijelog svjetla ne odnosi se na svjetlo za osvjetljavanje ceste pri vožnji unatrag, svjetlo za osvjetljavanje mjesta na kojem se izvode radovi, pokretno svjetlo za istraživanje (reflektor), svjetlo za osvjetljavanje registarske pločice i registarsku pločicu te na vozila ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, hitne medicinske pomoći na cestama, vatrogasna vozila i vozila oružanih snaga Republike Hrvatske.

(3) Na vozilima ne smiju biti postavljeni nikakvi drugi uređaji za osvjetljavanje, označavanje i davanje svjetlosnih znakova, osim onih propisanih posebnim propisom.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila koje je opremljeno suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 49.

(1) Na cesti s kolnikom za promet vozila u oba smjera na kojem postoje tri prometne trake, vozač se ne smije vozilom kretati prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u smjeru kretanja vozila.

(2) Na cesti na kojoj su kolničke trake fizički odvojene jedna od druge, na cesti s kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri obilježene prometne trake kao i na cesti s kolnikom za promet vozila samo u jednom smjeru, vozač se ne smije vozilom kretati kolničkom trakom namijenjenom za promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se na cesti s kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje tri prometne trake, kreće prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u pravcu kretanja vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom kreće suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 57.

(1) Na raskrižju cesta iste važnosti ili u susretu s drugim vozilom vozač je dužan propustiti vozilo koje nailazi s njegove desne strane.

(2) Vozač vozila koje skreće ulijevo dužan je propustiti vozilo koje, dolazeći iz suprotnog smjera, zadržava smjer svojeg kretanja ili skreće udesno, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, na raskrižju ili pri susretu s vozilom koje se kreće po tračnicama vozač je dužan propustiti takvo vozilo bez obzira s koje strane dolazi, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(4) Vozač koji ulazi vozilom na cestu koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska dužan je propustiti sva vozila koja se kreću tom cestom.

(5) Vozač je dužan propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju ulazi i kad ta cesta nije prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, ako vozilom ulazi sa ceste bez suvremenoga kolničkog zastora na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom.

(6) Vozač koji pri skretanju presijeca biciklističku stazu ili traku koja se pruža uzduž kolnika kojim se kreće, dužan je propustiti bicikle koji se kreću po biciklističkoj stazi ili traci u istom ili suprotnom smjeru.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 67.

(1) Pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane.

(2) Pretjecati se mora s desne strane ako je vozilo na kolniku zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo.

(3) Vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenim na sredini kolnika ili vozilo koje se prema ovom Zakonu ne smije kretati uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom nije drukčije određeno, ne smije se pretjecati s lijeve strane. To se vozilo može pretjecati s desne strane ako između njega i desnog ruba kolnika postoji prometna traka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 70.

(1) Vozač ne smije vozilom početi pretjecati ili obilaziti:

- 1) kolonu vozila,
  - 2) ako je vozač koji se kreće iza njega počeo pretjecati,
  - 3) ako je vozač koji je ispred njega na istoj prometnoj traci dao znak da namjerava preteći ili obići vozilo koje je ispred njegova vozila, ili obići drugu zapreku na cesti,
  - 4) ako prometna traka kojom namjerava pretjecati nije slobodna na dovoljnoj udaljenosti tako da bi, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila za vrijeme pretjecanja i brzine kretanja vozila drugih sudionika u prometu koje namjerava preteći, pretjecanjem ugrozio sigurnost prometa ili omeo promet iz suprotnog smjera,
  - 5) ako nakon pretjecanja ili obilaženja ne bi ponovno mogao zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja ili obilaženja i to bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, osim kad se za pretjecanje ili obilaženje koristi prometnom trakom koja je zabranjena za promet vozila iz suprotnog smjera,
  - 6) prometnom trakom koja je namijenjena zaustavljanju vozila u nuždi.
- (2) Vozač koji pretječe ili obilazi dužan je svoje vozilo držati na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi, tako da ga ne ometa niti ugrožava u prometu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji otpočne ili obavi pretjecanje ili obilaženje suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri pretjecanju ili obilaženju ne drži svoje vozilo na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi.

Članak 72.

- (1) Na kolniku na kojem se promet odvija u dva smjera, a koji ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, vozač ne smije vozilom pretjecati drugo vozilo u tunelu, na mostu, ispred vrha prijevoja ceste ili u zavoju kad je preglednost ceste nedovoljna.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno stavku 1. ovoga članka.

Članak 74.

- (1) Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo koje se približava obilježenoj pješačkom prijelazu, ili koje prelazi pješački prijelaz i obilaziti vozilo koje je stalo radi propuštanja pješaka na tom prijelazu.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 78.

- (1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka.
- (2) Na cesti, na mjestu, odnosno na prostoru namijenjenom za zaustavljanje i parkiranje vozila te na posebno uređenoj prometnoj površini namijenjenoj za kretanje pješaka, ne smiju se ostavljati vozila koja se ne upotrebljavaju u prometu zbog dotrajalosti (neregistrirana i sl.) ili priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake i kamp-prikolice i sl.), a ni drugi predmeti kojima se ometa tok prometa ili ugrožava okoliš.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 81.

- (1) Prije započinjanja vožnje, vozač je dužan zatvoriti i učvrstiti sve pokretne dijelove nadogradnje vozila kao i vrata na kabini vozila te utvrditi je li priključno vozilo propisno priključeno za vučno vozilo.
- (2) Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smiju se otvarati vrata niti utovarivati ili istovarivati predmeti, ako se time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ako se ugrožava sigurnost prometa.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 82.

- (1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:
  - 1) na obilježenome pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,
  - 2) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,
  - 3) na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,
  - 4) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,
  - 5) u tunnelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,
  - 6) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,
  - 7) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljene prometne znakove ili uređaje za davanje znakova prometnim svjetlima,
  - 8) na biciklističkoj stazi, odnosno traci,
  - 9) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili prometnim znakom,
  - 10) na nogostupu i pješačkoj zoni,
  - 11) ispred kolnoga ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima,
  - 12) na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točke 10. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 12. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 1. do 11. ovoga članka.

Članak 84.

- (1) Policijski službenik ili službenik jedinice lokalne samouprave, naredbom će odrediti da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na cesti na kojoj ugrožava sigurnost prometa ili ometa normalan tok prometa i kad je parkirano ili zaustavljeno:
  - 1) na mjestu rezerviranom za zaustavljanje i parkiranje vozila osoba s invaliditetom,
  - 2) na obilježenome pješačkom prijelazu, pješačkom otoku i pješačkoj zoni,
  - 3) na nogostupu ako pješak prilikom kretanja mora zbog vozila silaziti na kolnik ili drugu površinu (slobodan prolaz između parkiranog vozila i zgrade manji od 100 cm),
  - 4) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini ili u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,
  - 5) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika, ako smanjuje preglednost prometa,

- 6) u tunelu, na mostu, u podvožnjaku, na nadvožnjaku te na dijelu ceste ispod mosta i nadvožnjaka,
  - 7) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,
  - 8) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranim vozilima i ispred kolnog ulaza u zgradu, garažu ili dvorište,
  - 9) na biciklističkoj stazi ili traci, ili na prijelazu biciklističke staze, odnosno trake preko kolnika,
  - 10) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili postavljenim prometnim znakom,
  - 11) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljene prometne znakove ili uređaje za davanje znakova prometnim svjetlima,
  - 12) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 metra.
- (2) Vozilo koje je nepropisno zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz stavka 1. ovoga članka ne može se blokirati na tome mjestu u smislu odredaba članka 5. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.
- (3) Prije izdavanja naredbe za premještanje vozila po stavku 1. ovoga članka, položaj nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila utvrđuje se fotografijom, skicom ili video zapisom.

Članak 106.

- (1) Za osvjjetljavanje ceste vozač motornog vozila u pravilu, upotrebljava duga svjetla.
- (2) Vozač motornog vozila dužan je umjesto dugih svjetala za osvjjetljavanje ceste upotrebljavati kratka svjetla:
  - 1) prije mimoilaženja s drugim vozilom na udaljenosti s koje prosudi da svjetlom svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila koje mu dolazi ususret, a pri mimoilaženju s drugim vozilom, kad vozač tog vozila prijeđe na kratka svjetla ili kad naizmjeničnim paljenjem i gašenjem svjetala upozorava da mu duga svjetla smetaju, a uvijek na udaljenosti manjoj od 200 m,
  - 2) za vrijeme dok se kreće za drugim vozilom na takvoj udaljenosti i u takvu položaju da dugim svjetlima svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila ispred sebe,
  - 3) dok vozilom prolazi pokraj kolone ili povorke pješaka,
  - 4) kad se kreće cestom koja se prostire neposredno pokraj plovnog puta ili pokraj željezničke ili tramvajske pruge ususret plovilu, odnosno vozilu koje se kreće po tračnicama,
  - 5) kad naiđe na stoku te ostale domaće ili divlje životinje.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 113.

- (1) Vozač bicikla, mopeda i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istodobno obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.
- (2) Vozač bicikla koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti biti označen reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom biciklističkom odjećom.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 114.

- (1) Vozač motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze na tim vozilima moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi propisanu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu

za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mlađi od 16 godina.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motocikla ili mopeda i osoba koja se prevozi ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

Članak 127.

(1) Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja a noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti mora biti osvijetljen ili označen s reflektirajućom materijom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pješak se može kretati uz desni rub kolnika samo kad je takvo kretanje za njega sigurnije (nepregledan zavoj, ponor, usjek, zasjek, odron i sl.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak koji se kolnikom na javnoj cesti izvan naselja ne kreće na način propisan odredbama ovoga članka.

Članak 142.

(1) Autocestom se vozila moraju kretati krajnjom desnom prometnom trakom ako nije zakrčena vozilima u koloni.

(2) Na autocesti vozač smije mijenjati prometnu traku zbog bržeg kretanja samo prelaženjem vozilom u lijevu prometnu traku.

(3) Na autocesti vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom vožnja), pretjecati zaustavnom trakom, kretati se na način da ne drži potreban razmak, požurivati vozila ispred sebe ili na drugi način davanjem svjetlosnih i zvučnih znakova niti izvoditi bilo koju drugu radnju kojom ugrožava ili dovodi u opasnost druge sudionike u prometu.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 149.

(1) Na vozila službe hitne pomoći, vatrogasne službe, unutarnjih poslova i vojne policije, kad posebnim uređajima daju svjetlosne ili zvučne znakove, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. – 55.), o propuštanju vozila i prednosti prolaska (članak 57.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženju iz trake u traku (članak 70. stavak 1. točka 1., članak 74. i članak 75. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 89.) obvezi vezivanja sigurnosnim pojasom (članak 163.) te zabrani upotrebe mobitela (članak 196. stavak 3.).

(2) Iznimno, uz uvjet da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila s prednošću prolaska ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 46. – 48. a kada je obustavljen promet i članak 49.), uključivanju u promet (članak 45. stavak 1.) i o zaustavljanju i parkiranju te polukružnom okretanju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka od 1. do 11., članak 83., članak 12. stavak 4. i članak 140.).

(3) Kad vozilo unutarnjih poslova i vojne policije upotrebom plavih svjetala osigurava prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, vozači su dužni obratiti pažnju i na vozila kojima se osigurava prolaz, propustiti ih i, prema potrebi, zaustaviti svoja vozila dok ta vozila ne prođu.

(4) Glede međusobnog prava prednosti prolaska vozila iz stavka 1. i 3. ovoga članka važe odredbe ovoga Zakona o propuštanju vozila i prednosti prolaska.

Članak 151.

- (1) Osobni automobili kojima se koriste suci i državni odvjetnici za obavljanje očevida povodom kaznenih djela, službena vozila ovlaštenih carinskih službenika, vozila Kriznog stožera ministarstva nadležnog za zdravstvo, vozila Gorske službe spašavanja te vozila ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa kojima se prevoze uhićene ili osuđene osobe, kad posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znakove, imaju prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila osim vozila pod pratnjom i vozila iz članka 149. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i na njih se, uz uvjet iz članka 149. stavka 2. ovoga Zakona, ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o zaustavljanju i parkiranju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 9., 10. i 11., članak 83. stavak 1. i članak 12. stavak 4.).
- (2) Osobe koje sudjeluju u prometu na cesti u uvjetima i slučajevima iz članka 150. i 151. dužne su voditi računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Članak 161.

- (1) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti osobe starije od osam godina samo ako se na biciklu nalaze posebna sjedala za svaku osobu, držač za ruke i noge, odnosno pedale.
- (2) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti dijete do osam godina starosti, ako je na biciklu ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno veličini djeteta i čvrsto spojeno s biciklom te ako dijete na glavi nosi propisanu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu.
- (3) Vozač bicikla, mopeda i motocikla ne smije prevoziti osobu koja u organizmu ima alkohola ili droga.
- (4) Dijete mlađe od 12 godina ne smije se prevoziti na mopedu i motociklu.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka.

Članak 164.

- (1) Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, naginjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na vanjskim dijelovima vozila mogu se voziti osobe koje obavljaju poslove na vozilima vatrogasne službe, vozilima komunalne djelatnosti i elektrodispečerske službe ako su na tim vozilima ugrađene platforme za stajanje i držači i ako se ne kreću brzinom većom od 30 km na sat.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako za više od 10 km na sat prekorači brzinu u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

Članak 181.

- (1) Policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće u kojoj je nastala materijalna šteta, podvrgnut će sudionike prometne nesreće ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da sudionik ima u organizmu opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, policijski službenik odvest će ga u zdravstvenu ustanovu na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.
- (2) Ako u prometnoj nesreći ima ozlijeđenih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće podvrgnut će sudionike prometne nesreće ispitivanju na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka. Ako sudionik odbije ispitivanje ili se tim ispitivanjem utvrdi da ima u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za

vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, policijski službenik će narediti liječnički pregled te uzimanje krvi i urina radi analize.

(3) Ako u prometnoj nesreći ima poginulih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće naredit će da se vozaču vozila koje je sudjelovalo u prometnoj nesreći uzme krv i urin kako bi se utvrdilo ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, a drugim sudionicima prometne nesreće naredit će uzimanje krvi i urina nakon što se odgovarajućim sredstvima ili aparatima ili stručnim pregledom utvrdi u organizmu prisutnost alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(4) U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka liječnik može odlučiti da se krv i urin ne uzimaju ako bi zbog toga nastupile štetne posljedice za zdravlje sudionika u prometnoj nesreći.

(5) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smiju, od trenutka nastanka prometne nesreće pa dok se nad njima ne provede postupak ispitivanja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, uzimati alkoholna pića, opojne droge ni lijekove koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(6) Osoba za koju se ispitivanjem na jedan od načina propisanim ovim člankom utvrdi da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, snosi troškove ispitivanja.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka koje postupe suprotno odredbi stavka 5. ovoga članka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj osobe iz stavka 1. ovoga članka koje se odbiju podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako odbije otići na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.

(9) Osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka koje odbiju otići na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize prisilno će se odvesti.

Članak 193.

1) Zimski uvjeti na cesti su takvi uvjeti kada je kolnik prekriven snijegom ili kada je na kolniku poledica.

(2) Za vrijeme zimskih uvjeta na cestama zabranjuje se promet motornim vozilima koja nemaju propisanu zimsku opremu i teretnim automobilima s priključnim vozilom.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ministar nadležan za poslove prometa može u određeno vrijeme i na određenoj cesti ili dijelu ceste propisati obvezno posjedovanje zimske opreme, za pojedine vrste i kategorije vozila, bez obzira postoje li na tim cestama zimski uvjeti.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cestama koristi vozilo koje nema propisanu zimsku opremu ili teretni automobil s priključnim vozilom.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako upravlja vozilom suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 199.

(1) Vozač vozila kategorije C1, C1+E, C, C+E, D, D+E i H, instruktor vožnje kao i vozač vozila B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje (taksisti, vozači hitne pomoći, vozači u tvrtkama i tijelima državne vlasti itd.), u vrijeme kada obavlja te poslove i mladi vozač ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola.

- (2) Vozač vozila kategorije A1, A2, A, B, B+E, F, G i M ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.
- (3) Iznimno, vozač iz stavka 2. ovoga članka, koji u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, kaznit će se u stjecađu za svaki prekršaj utvrđen ovim Zakonom s time da će se upravljanje vozilom s količinom alkohola u organizmu do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajućim iznosom miligrama u litri izdahnutog zraka smatrati zasebnim prekršajnim djelom.
- (4) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.
- (5) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima.
- (6) Smatrat će se da vozač u organizmu ima opojnih droga ako se prisutnost opojnih droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi ili krvi i urina.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje iz stavka 1. ovoga članka ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, kao i vozač iz stavka 3. ovoga članka, koji u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, za zasebno prekršajno djelo.
- (8) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 do 1,00 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.
- (9) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 1,00 do 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.
- (10) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga.
- (11) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga.

Članak 202.

- (1) Autoškola može provoditi osposobljavanje kandidata za vozače vozila ako ima:
- 1) u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s najmanje pola radnog vremena stručnog voditelja autoškole i predavača predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, koji mogu osposobljavati kandidate za vozače i kao instruktore vožnje propisani broj sati,
  - 2) u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom potreban broj instruktora vožnje za uspješno ostvarivanje nastavnog plana i programa osposobljavanja,
  - 3) propisno opremljenu učionicu, uredski prostor za prijem kandidata i rad voditelja autoškole, prometno vježbalište od najmanje 510 m² u sjedištu autoškole i pomoćne prostore koji omogućuju nesmetano osposobljavanje kandidata i obavljanje djelatnosti, u vlasništvu ili zakupu,
  - 4) najmanje po jedno vozilo one kategorije za koju se obavlja osposobljavanje u vlasništvu ili zakupu opremljeno za osposobljavanje kandidata za vozače, B kategorije do 7 godina starosti, A1, A2, A i M kategorije do 10 godina starosti, priključno vozilo do 20 godina starosti, a za ostale kategorije vozilo do 12 godina starosti,
  - 5) u vlasništvu nastavna sredstva i pomagala, informatičku opremu i program za realizaciju teorijskog dijela osposobljavanja (nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila) te računalnu opremu za ostvarivanje informatičke povezanosti s ovlaštenom stručnom organizacijom iz ovoga Zakona.
- (2) Autoškola smije i u podružnici (izdvojenom pogonu) izvan sjedišta osposobljavati kandidate za vozače ako ispunjava uvjete navedene u ovome članku te ako joj ministarstvo

nadležno za unutarnje poslove za to izda ovlaštenje i odobri upis u registar.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozače u autoškoli iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila izvodi predavač, iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom izvodi instruktor vožnje, a iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći izvodi predavač, doktor medicine.

(4) Osposobljavanje kandidata za vozače obavlja se prema najmanjim jedinstvenim minimalnim izračunskim elementima vrijednosti nastavnog sata za nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, za pojedinu kategoriju vozila koje propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove. Troškove osposobljavanja snosi kandidat za vozača.

(5) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako osposobljava kandidate za vozače suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 205.

(1) Vozači autobusa i teretnih motornih vozila čija najveća dopuštena masa prelazi 3.500 kg, kojima se obavlja prijevoz za javne potrebe, dužni su svakih 5 godina nakon stjecanja prava na upravljanje vozilom proći periodičku izobrazbu, o čemu će im se izdati potvrda.

(2) Program, uvjete i način provođenja programa periodičke izobrazbe vozača, izdavanje odobrenja, vođenje evidencija, troškove provođenja te izgled obrasca potvrde o izvršenoj periodičkoj izobrazbi propisat će ministar nadležan za poslove prometa.

(3) Upravni i inspekcijski nadzor nad provođenjem poslova iz ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za poslove prometa.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti vozaču da upravlja vozilima iz stavka 1. ovoga članka bez propisane potvrde.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 213.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom autoškola i ovlaštene stručne organizacije obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Ako ovlaštena stručna organizacija ne obavlja povjerene poslove sukladno odredbama ovoga Zakona ili prestane ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

(3) Ako autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštteni ispitivač, odnosno ovlaštteni nadzornik, ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će im privremeno na mjesec dana zabraniti rad. Ukoliko autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštteni ispitivač, odnosno ovlaštteni nadzornik ne otkloni nedostatke u roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će autoškoli zabraniti rad, a instruktoru vožnje, predavaču ili ovlaštenom ispitivaču oduzeti dozvolu (licenciju).

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštteni ispitivač ili ovlaštteni nadzornik kojem je izrečena mjera iz stavka 3. ovoga članka i stavka 2. članka 212. ovoga Zakona ne može obavljati poslove osposobljavanja kandidata za vozače ili provoditi vozačke ispite dok zabrana traje.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi provedbene propise o obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licencije) i o sadržaju drugih obrazaca u svezi s

osposobljavanjem kandidata za vozača i provođenju vozačkih ispita.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako osposobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja (stavak 5.).

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač i ovlašteni nadzornik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako obavlja poslove u vrijeme izrečene mjere zabrane rada.

Članak 216.

(1) Osoba može steći pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije ako je:

1) duševno i tjelesno sposobna upravljati vozilom određene kategorije,

2) navršila minimalnu dob za upravljanje vozilom određene kategorije,

3) položila vozački ispit za upravljanje vozilom određene kategorije.

(2) Minimalna dob za upravljanje vozilom pojedine kategorije je:

– navršenih 16 godina za upravljanje vozilima M, A1, F i G kategorije,

– navršenih 18 godina za upravljanje vozilima A2, B i C1 kategorije,

– navršenih 19 godina za upravljanje vozilima B+E, C1+E i C kategorije,

– navršenih 20 godina za upravljanje vozilima A i C+E kategorije,

– navršenih 21 godinu za upravljanje vozilima D, D+E i H kategorije,

– navršenih 24 godine za upravljanje vozilima A kategorije, bez posjedovanja iskustva upravljanja vozilom A2 kategorije.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će posebne uvjete glede dobnih granica za vozače motornih vozila kategorije C u skupnom prijevozu ljudi te uvjete za upravljanje i način prijevoza na motornim vozilima policije.

(4) Ministar nadležan za poslove obrane propisuje uvjete za upravljanje i način prijevoza na vozilima oružanih snaga Republike Hrvatske.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove obrazovanja propisat će posebne uvjete glede dobnih granica za početak osposobljavanja te uvjete za upravljanje vozilima C1 i C kategorije za učenike srednjih prometnih i drugih strukovnih škola koji se obrazuju za zanimanje vozač motornog vozila u redovitom srednjoškolskom obrazovnom programu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora do 60 dana, kaznit će se za prekršaj osoba koja u prometu na cesti upravlja motornim vozilom prije stjecanja prava na upravljanje.

Članak 217.

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje vozilima koja su svrstana u A1, A2, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D, D+E, F, G, H i M kategorije gdje u:

– A1, spadaju motocikli radnog obujma motora do 125 cm³ i snage motora do 11 kW,

– A2, spadaju motocikli čija snaga ne prelazi 35 kW i čiji omjer snaga/masa ne prelazi 0,2 kW/kg, a ne potječu od vozila čija je snaga dvostruko veća i više,

– A, spadaju motocikli sa ili bez bočne prikolice,

– B, spadaju motorna vozila, osim vozila A1, A2, A, F, G i M kategorije čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg i koja su dizajnirana i konstruirana za prijevoz ne više od 8 putnika, ne računajući sjedalo za vozača; motorna vozila ove kategorije mogu biti u kombinaciji s priključnim vozilom čija najveća dopuštena masa ne prelazi 750 kg,

– B+E, spadaju kombinacije vozila koje se sastoje od vučnog vozila B kategorije i priključnog vozila, pri čemu najveća dopuštena masa priključnog vozila ne prelazi 3.500 kg,

– C1, spadaju motorna vozila do 7.500 kg najveće dopuštene mase,

– C1+E, spadaju vučna vozila kategorije C1 i priključna vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg, s time da najveća dopuštena masa tako nastale kombinacije vučnog i priključnog vozila ne smije prelaziti 12.000 kg,

- C, spadaju motorna vozila čija je najveća dopuštena masa iznad 7.500 kg,
- C+E, spadaju skupine vozila koje se sastoje od vučnoga motornog vozila C kategorije i priključnog vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- D, spadaju motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala,
- D+E, spadaju vučna motorna vozila D kategorije i priključno vozilo čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- F, spadaju traktori sa ili bez prikolice,
- G, spadaju radni strojevi,
- H, spadaju pružna vozila – tramvaji,
- M, spadaju mopedi i motokultivatori.

Članak 219.

- (1) Pravo na upravljanje vozilom A kategorije s navršenih 20 godina može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom A2 kategorije najmanje dvije godine.
- (2) Pravo na upravljanje vozilima C1 kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom B kategorije.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, osobama iz članka 216. stavka 5. ovoga Zakona, koje su stekle pravo na upravljanje vozilom C1 kategorije istodobno se izdaje i vozačka dozvola B kategorije.
- (4) Pravo na upravljanje vozilima C ili H kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom B ili C1 kategorije najmanje godinu dana.
- (5) Pravo na upravljanje vozilom D ili D+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu C kategorije najmanje dvije godine.
- (6) Pravo na upravljanje vozilima B+E, C1+E, ili C+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za vučno vozilo odgovarajuće kategorije najmanje godinu dana.

Članak 220.

- (1) Vozači motornih vozila kategorije B, C1, C ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodane lake prikolice.
- (2) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ima pravo upravljati i motornim vozilima kategorije B, C1 i C, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B i C1.
- (3) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila kategorije D+E ima pravo upravljati i skupom vozila C+E, C1+E i B+E kategorije, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C+E ima pravo upravljati i skupom vozila C1+E i B+E kategorije, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C1+E kategorije ima pravo upravljati i skupom vozila B+E kategorije.
- (4) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola kategorije A1, A2, A, B, C1, C, D i H ima pravo upravljati i vozilima F, G i M kategorije.
- (5) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilom A2 kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 kategorije, a vozaču kojem je izdana vozačka dozvola A kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 i A2 kategorije.

Članak 221.

- (1) Mladi vozač ne smije upravljati vozilom na cesti brzinom većom od 80 km na sat, na brznoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti, a mopedom 40 km na sat.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati niti početi upravljati motornim vozilom ako u organizmu ima opojnih droga, alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti.
- (3) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je položila ispit za B kategoriju vozila ne smije upravljati osobnim vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj mladi vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 222.

(1) Vozačka dozvola izdat će se na zahtjev osobe koja nadležnom tijelu preda uvjerenje o položenom vozačkom ispitu, ako udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja do 80. godine života vozača, a mijenja se svakih 10 godina. Prilikom ove zamjene vozač se nije dužan podvrgnuti zdravstvenom pregledu za vozača.

(3) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C, C+E, D i H kategorije izdaje se s rokom važenja od 5 godina. Po isteku roka od pet godina, vozač iz ovoga stavka prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.

(4) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C1, C1+E, instruktoru vožnje i vozaču B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje izdaje se s rokom važenja od 10 godina. Po isteku roka od deset godina, vozač iz ovoga stavka i instruktor vožnje prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.

(5) Nakon navršenih 80 godina života vozačka dozvola izdaje se na rok označen u liječničkom uvjerenju, a najduže na pet godina.

(6) Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodan zdravstveni nadzor u kraćem razdoblju, vozačka dozvola se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Ovaj rok ne može biti kraći od jedne godine.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako upravlja vozilom na cesti u vrijeme kad mu je istekla valjanost vozačke dozvole.

Članak 225.

(1) Stranac koji boravi u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljanin koji boravi ili prebiva u inozemstvu pa dođe u Republiku Hrvatsku, može na temelju važeće inozemne vozačke dozvole koju je izdalo nadležno tijelo strane države, uz uvjet reciprociteta, upravljati motornim vozilom na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima D kategorije neće se priznati osobama koje nemaju 21 godinu života, za C kategoriju 19 godina, C1 i B kategoriju 18 godina života.

Članak 226.

(1) Stranac kojem je odobren privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljanin koji se iz inozemstva vrati u Republiku Hrvatsku, a i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava te stranih dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovi važeće inozemne vozačke dozvole za vrijeme do godinu dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka važeća inozemna vozačka dozvola zamijenit će se hrvatskom vozačkom dozvolom, uz uvjete iz članka 216. stavka 1. točke 1., 2. i 4. i stavka 2. i članka 219. ovoga Zakona, na njihov zahtjev, bez polaganja vozačkog ispita, vozačkom dozvolom za upravljanje onom kategorijom vozila u koju spadaju vozila za čije su upravljanje ovlaštene inozemnom vozačkom dozvolom. Iznimno i uz uvjet reciprociteta, od osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj pri zamjeni inozemne vozačke dozvole neće se zahtijevati dokazi o udovoljenju uvjetima iz članka 216. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (liječničko uvjerenje). Zamijenjena inozemna vozačka dozvola vratit će se tijelu koje ju je izdalo.

(3) Inozemna vozačka dozvola iz čijeg se teksta ne može zaključiti za koju je kategoriju vozila

izdana ili da li joj je protekao rok važenja više od šest mjeseci, može se zamijeniti u smislu stavka 2. ovoga članka samo ako podnositelj zahtjeva priloži ispravu iz koje se vidi kojim vozilima može upravljati, odnosno da joj nije protekao rok važenja više od šest mjeseci.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja ne zamjeni inozemnu vozačku dozvolu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 228.

(1) Vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj može se, na njegov zahtjev, izdati i međunarodna vozačka dozvola.

(2) Međunarodna vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od pet godina od dana izdavanja, odnosno do dana važenja vozačke dozvole, ukoliko je do isteka njene važnosti manje od pet godina.

(3) Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje stručna organizacija iz članka 206. ovoga Zakona. O izdanim međunarodnim vozačkim dozvolama vodi se registar.

(4) Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, dok ta mjera traje.

(5) Međunarodna vozačka dozvola izdana u Republici Hrvatskoj ne može se koristiti za upravljanje vozilima na teritoriju Republike Hrvatske.

(6) Nadzor nad izdavanjem međunarodnih vozačkih dozvola i vođenjem registra obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(7) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštena stručna organizacija ako ne vodi ili neuredno vodi registar izdanih međunarodnih vozačkih dozvola ili izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbama ovoga Zakona.

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 229.

(1) Kad upravlja vozilom, vozač mora kod sebe imati vozačku dozvolu i dužan ju je pokazati na zahtjev policijskog službenika.

(2) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati vozilom, odnosno osobi koja nema pravo upravljati kategorijom vozila u koju spada to vozilo ili osobi koja u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

(3) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno dužna je, na zahtjev policijskog službenika, dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje.

(4) Kad je vlasnik vozila, kojim je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, pravna osoba, podatke iz stavka 3. ovoga članka dužna je dati odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema kod sebe vozačku dozvolu ili je ne pokaže na zahtjev policijskog službenika.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila i osoba kojoj je vozilo povjereno ako vozilo da na upravljanje osobi iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila, osoba kojoj je vozilo povjereno ili odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne da vjerodostojan dokaz o osobi koja je upravljala vozilom u vrijeme počinjenja prekršaja.

Članak 231.

(1) Vozači su dužni podvrgavati se i nadzornim zdravstvenim pregledima.

(2) Nadzorni zdravstveni pregledi vozača su redoviti i izvanredni.

(3) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled upućuje se vozač za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga više nije sposoban sigurno upravljati vozilom.

(4) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled uputit će se vozač i instruktor vožnje kod kojih je utvrđen udio alkohola u organizmu viši od 1,50 g/kg ili je utvrđeno da u organizmu ima

opojnih droga, kao i vozač i instruktor vožnje koji se odbiju podvrgnuti ispitivanju imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga, nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju.

(5) Zahtjev za upućivanje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled može podnijeti svako tijelo nadležno za nadzor prometa na cesti (unutarnji poslovi, inspekcije i sl.), državni odvjetnik, sud i pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

(6) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača upućuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu prebivališta vozača.

(7) Izvanredne nadzorne zdravstvene preglede obavljaju zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koje za to ovlasti ministar nadležan za zdravstvo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgao nadzornome zdravstvenom pregledu.

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako se odbije povrgnuti nadzornom zdravstvenom pregledu.

Članak 233.

(1) Ako se na nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da vozač više nije sposoban sigurno upravljati vozilom za koje mu je izdana vozačka dozvola, zdravstvene ustanove dužne su izdati uvjerenje i dostaviti ga u roku od osam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta, odnosno koja je vozača uputila na pregled.

(2) Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da kandidat za vozača nije duševno ili tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koji su obavili pregled dužni su u roku od osam dana o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na području koje kandidat za vozača ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili stalni boravak.

(3) Ako se na liječničkom pregledu ili u tijeku liječenja utvrdi da vozač boluje od bolesti ili ima invalidnost radi koje nije više sposoban sigurno upravljati vozilom, liječnik koji je obavio pregled ili je liječio vozača te izabrani liječnik dužan je uz upozorenje bolesniku o tome obavijestiti policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna, fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave.

Članak 240.

(1) Prenosive pločice koriste se za vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i za vozila kojima se obavlja pokusna vožnja.

(2) Prenosive pločice izdaju se najduže na rok od jedne godine.

(3) Za prenosive pločice izdaje se prometna dozvola i knjižica prometnih potvrda. Prometna dozvola izdaje se na rok od jedne godine, uz uvjet da su plaćene propisane obveze.

(4) Kad upravlja vozilom koje je označeno prenosivim pločicama vozač mora kod sebe imati važeću potvrdu i prometnu dozvolu.

(5) O izdanim prenosivim pločicama vodi se evidencija.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da vozila iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju u prometu na cestama poslije isteka važenja prenosivih pločica.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako za vozilo iz stavka 1. ovoga članka ne izda uredno popunjenu važeću potvrdu.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom ako kod sebe nema važeću potvrdu i prometnu dozvolu ili ako ih ne pokaže na zahtjev policijskog službenika.

Članak 251.

Iznimno od odredbe članka 250. stavka 1. ovoga Zakona, policijska uprava, odnosno policijska postaja može, nakon provođenja propisanog postupka, odjaviti vozilo bez vraćanja prometne dozvole i registarskih pločica, ako je važenje prometne dozvole isteklo više od jedne godine.

Članak 252.

(1) Registraciju motornih i priključnih vozila te izdavanje pokusnih pločica obavljaju policijske uprave, odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila iz članka 259. ovoga Zakona ako ispunjavaju uvjete i imaju ovlaštenje, prema prebivalištu ili sjedištu vlasnika vozila.

(2) Protiv rješenja stanice za tehnički pregled vozila kojim se odbija zahtjev za registraciju može se izjaviti žalba policijskoj upravi na čijem se području nalazi stanica za tehnički pregled vozila.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

(4) Pokusne pločice izdaju policijske uprave, odnosno policijske postaje prema prebivalištu, odnosno sjedištu vlasnika vozila ili prema mjestu gdje je neregistrirano vozilo kupljeno. Pokusne pločice mogu se izdavati i prema mjestu, odnosno sjedištu pravne ili fizičke osobe obrtnika gdje je vozilo proizvedeno ili u kojoj je neregistrirano vozilo kupljeno.

(5) Stanice za tehnički pregled vozila iz članka 259. ovoga Zakona mogu izdavati pokusne pločice ako ispunjavaju propisane uvjete i imaju odobrenje.

(6) Pravne i fizičke osobe obrtnici koji se bave prodajom vozila na malo mogu izdavati pokusne pločice, samo za neregistrirana vozila koja prodaju, od mjesta u kojem su kupljena, odnosno preuzeta do mjesta gdje će biti registrirana, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju odobrenje.

(7) Pravne i fizičke osobe obrtnici koji imaju registrirani obrt za prepravljanje ili popravljavanje vozila mogu izdavati pokusne pločice za vozila koja prepravljaju ili popravljaju ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju odobrenje.

(8) Odobrenje iz stavka 5., 6. i 7. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

(9) Prenosive pločice izdaju se na ime pravne ili fizičke osobe obrtnika koji se bavi proizvodnjom, nadogradnjom, prijevozom ili prodajom vozila. Izdavanje prenosivih pločica odobrava ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a izdaje ih policijska uprava odnosno policijska postaja prema sjedištu pravne ili fizičke osobe obrtnika.

(10) Pokusne pločice za obavljanje tehničkog pregleda i prenosive pločice mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju ispravne uređaje za upravljanje, zaustavljanje te da su propisno označena, a ostale pokusne pločice mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila.

(11) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se pokusne pločice izdaju protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje pokusnih pločica, ministarstvo

nadležno za unutarnje poslove rješenjem će izdavatelju pokusnih pločica oduzeti odobrenje za izdavanje pokusnih pločica. Ponovni zahtjev za odobrenje izdavanja pokusnih pločica može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana donošenja rješenja.

(12) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se prenosive pločice koriste protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje prenosivih pločica, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku iz stavka 9. ovoga članka oduzeti prenosive pločice. Ponovni zahtjev za odobrenje iz stavka 8. ovoga članka može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana donošenja rješenja.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako izdaje ili koristi pokusne ili prenosive pločice suprotno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa donijetih na temelju njega.

(14) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi

Članak 256.

(1) Nova motorna i priključna vozila što sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici su dužni podvrgnuti redovitom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od prvoga tehničkog pregleda i registracije vozila.

(2) Vozila stara dvije ili više godina, vlasnici su dužni podvrgnuti redovitom tehničkom pregledu tijekom svakog 12. mjeseca od posljednjeg redovitog tehničkog pregleda.

(3) Rok važenja redovitog tehničkog pregleda označava se posebnim znakom (naljepnicom) koji se postavlja na prednjoj strani motornog vozila, odnosno na stražnjoj strani priključnog vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako nema istaknutu naljepnicu sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 257.

(1) Na vozilima koja se daju u najam (rent a car vozila), vozilima kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače, vozilima kojima se obavlja taksi prijevoz, autobusima, teretnim i priključnim vozilima za prijevoz opasnih tvari, teretnim i priključnim vozilima čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg, obavljaju se preventivni tehnički pregledi u smislu odredbe stavka 3. ovoga članka.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu vozila za stanovanje ili kampiranje, vozila za prijevoz pčela, teretna i priključna vatrogasna vozila, teretna i priključna vozila za zabavne radnje i priključna vozila za traktore.

(3) Preventivni tehnički pregledi vozila obavljaju se dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled) i u propisanim rokovima (periodični tehnički pregled i periodični tehnički pregled kočnica).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba obrtnik ako ne obavi preventivni tehnički pregled.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 270.

(1) Ako policijski službenik u obavljanju nadzora nad radom stanice za tehnički pregled vozila utvrdi da nadzornik, odnosno referent za poslove registracije vozila, tehničke preglede vozila ili poslove registracije vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licenciju) na vrijeme od jednog mjeseca, odnosno na vrijeme od tri mjeseca ukoliko se radi o ponavljanju predmetne nepravilnosti u radu u razdoblju od 36 mjeseci.

(2) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon na plin, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licenciju) za obavljanje tehničkih pregleda vozila na

vrijeme od šest mjeseci.

(3) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila na kojemu nije izvršen tehnički pregled, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će mu dopuštenje (licenciju) na vrijeme od dvije godine.

(4) Ako referent za poslove registracije vozila registrira vozilo suprotno propisima ili ovjeri produljenje registracije, odnosno valjanost prometne dozvole, a da za vozilo nisu plaćene propisane obveze, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu privremeno oduzeti dopuštenje (licenciju) na vrijeme od dvije godine.

(5) Ako je zbog propusta iz stavka 2. i 3. ovoga članka izazvana prometna nesreća, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će nadzorniku oduzeti dopuštenje (licenciju) na vrijeme od pet godina.

(6) U slučajevima iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka dopustit će se nadzorniku, odnosno referentu obavljanje tehničkih pregleda vozila i poslova u vezi s registracijom vozila, nakon što zadovolje na provjeri stručnosti.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi, odnosno dozvoli da referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila obavlja poslove u stanici za tehnički pregled vozila kojemu je oduzeta licencija ili koji nije zadovoljio na provjeri stručnosti ili ako poslove ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

(9) Za prekršaj iz stavka 8. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila ako poslove registracije vozila i tehničkih pregleda vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

Članak 277.

(1) Ispitivanje u slučajevima iz članka 276. ovoga Zakona kao i ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila prema drugim propisima obavlja pravna osoba koju ovlasti ministarstvo nadležno za poslove prometa uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je obavljati ispitivanje u skladu s propisima, normativima i tehničkim uputama.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ispitivanje rezervoara plina na vozilu kojem je ugrađen uređaj za pogon na plin, obavlja Državni inspektorat.

(4) Ispitivanje uređaja i opreme za plinski pogon može obavljati i organizacija za ispitivanje kvalitete robe.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi

Članak 282.

(1) Policijski službenik, obavljajući poslove iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, može vozača i drugog sudionika u prometu na cesti podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.), umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, a potom, po potrebi, i odvesti u zdravstvenu ustanovu na vađenje krvi i uzimanje urina ili na liječnički pregled.

(2) Prije poduzimanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik može podvrgnuti vozača postupku prepoznavanja znakova koji su posljedica prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

- (3) Policijski službenik odvest će na vađenje krvi i uzimanje urina radi analize ili na liječnički pregled i osobu za koju se ispitivanjem utvrdi da u organizmu ima opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, utvrđene odgovarajućim sredstvima ili uređajima.
- (4) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka dužne su postupati prema zahtjevima policijskog službenika.
- (5) Policijski službenik o poduzetim radnjama iz stavka 1. i 3. ovoga članka i članka 181. ovoga Zakona obavezno sačinjava zapisnik, odnosno zahtjev za liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.
- (6) Osoba za koju je ispitivanjem na jedan od načina iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno da u organizmu ima opojnih droga, lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili nedozvoljenu količinu alkohola, snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 3. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.
- (7) Postupak i način prepoznavanja znakova i simptoma prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za zdravstvo u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove.
- (8) Prema vozaču koji je u prometu na cesti zatečen u počinjenju prekršaja pod utjecajem opojnih sredstava, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, policijski službenik može, radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja, narediti mjere njegova smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati te u tom vremenu narediti premještanje njegova vozila na određeno mjesto. Vozilo čije je premještanje određeno premjestit će po naredbi policije pravna ili fizička osoba obrtnik nadležna za održavanje cesta, odnosno pravna ili fizička osoba obrtnik s kojom je pravna ili fizička osoba obrtnik ili upravno tijelo nadležno za održavanje cesta sklopilo ugovor za uklanjanje vozila.
- (9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila i instruktor vožnje koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.
- (10) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu, osim vozača motornog vozila i instruktora vožnje, koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili stručnom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.

Članak 285.

- (1) Policijski službenik naredbom će privremeno oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz prometa vozača i instruktora vožnje:
  - 1) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili nedozvoljenu količinu alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti ili utjecaja opojnih droga, a odbija se podvrgnuti ispitivanju
  - 2) koji nema pomagala za koja je navedeno u vozačkoj dozvoli da ih mora koristiti tijekom upravljanja (članak 196. stavak 2.),
  - 3) koji upravlja vozilom suprotno odredbi članka 221. stavka 3. ovoga Zakona,
  - 4) koji ne postupi po zahtjevu policijskog službenika da se podvrgne ispitivanju ili stručnom pregledu (članak 181. stavak 1. i članak 282. stavak 4.),
  - 5) vozača motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilima, ako kod sebe nemaju zaštitne kacige ili ih odbiju nositi na glavi (članak 114.),
  - 6) vozača koji upravlja vozilom duže od vremena propisanog posebnim propisom ili ne koristi propisane odmore.
- (2) Policijski službenik može naredbom isključiti iz prometa vozača koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako je očito da je vozač u takvom psihofizičkom stanju (umor, stres, bolest, prisutnost lijekova u organizmu na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje) da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (članak 198.).
- (3) Na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka, vozačka dozvola se privremeno oduzima dok

ne prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najduže do 8 dana.

(4) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu po isteku mjere opreza, a najkasnije u roku od 3 dana od dana isteka, vozačka dozvola će se dostaviti tijelu u čijoj se evidenciji vodi. Tijelu u čijoj se evidenciji vodi vozač, vozačku dozvolu dostavit će se i u slučaju da je u međuvremenu od nadležnog tijela doneseno pravomoćno rješenje o kazni i izrečenj zaštitoj mjeri.

(5) Prilikom postupanja prema vozaču ili instruktoru vožnje po stavku 1. ovoga članka, policijski službenik omogućit će vozaču da u primjerenom roku pozove drugoga vozača, koji ispunjava uvjete za upravljanje vozilom u prometu na cesti, da preuzme vozilo kojim je upravljao vozač koji je isključen iz prometa.

Članak 286.

(1) Pravna posljedica pravomoćne osude vozača motornog vozila za određene prekršaje iz ovoga Zakona na temelju određenog broja prikupljenih negativnih prekršajnih bodova je na određeno vrijeme gubitak prava na upravljanje motornim vozilom određene kategorije odnosno svih kategorija.

(2) Nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja u svoju evidenciju upisuje vozaču motornog vozila negativne prekršaje bodove ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj za koji su ovim Zakonom predviđeni negativni prekršajni bodovi.

(3) Negativne prekršajne bodove upisuje ona policijska uprava odnosno policijska postaja koja je pokrenula prekršajni postupak.

(4) Nakon proteka dvije godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju na temelju koje su prikupljeni i upisani negativni prekršajni bodovi isti se ne mogu više uračunavati pri donošenju rješenja iz stavka 6. i 7. ovoga članka i brišu se iz evidencije.

(5) Nakon što su negativni prekršajni bodovi uzeti u obzir za donošenje rješenja iz stavka 6. odnosno 7. ovoga članka brišu se iz evidencije vozača.

(6) Vozaču motornog vozila koji je unutar razdoblja od dvije godine prikupio devet negativnih prekršajnih bodova samo ili pretežito za prekršaje za koje su ovim Zakonom propisana tri negativna prekršajna boda, rješenjem će se izreći mjera zabrane upravljanja motornim vozilom svih kategorija u trajanju od dvanaest mjeseci.

(7) Vozaču motornog vozila koji je unutar razdoblja od dvije godine prikupio devet negativnih prekršajnih bodova pretežito za prekršaje za koje su ovim Zakonom propisana manje od tri negativna prekršajna boda, rješenjem će se izreći mjera zabrane upravljanja motornim vozilom one kategorije kojom je pretežito prikupio negativne prekršajne bodove u trajanju od devet mjeseci.

(8) Vozaču motornog vozila kojem je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom iz stavka 6. ili 7. ovoga članka i koji u narednom razdoblju od pet godina, računajući od isteka izvršenja posljednje mjere zabrane upravljanja motornim vozilom, prikupi devet negativnih prekršajnih bodova, izreći će se mjera poništenja vozačke dozvole za upravljanje motornim vozilom svih kategorija. Nakon proteka dvije godine od isteka izvršenja mjere poništenja vozačke dozvole, vozač može ponovno pristupiti polaganju vozačkog ispita za stjecanje prava na upravljanje motornim vozilom, prema uvjetima propisanim odredbama ovoga Zakona.

(9) Rješenje iz stavka 6., 7. i 8. ovoga članka donosi ona policijska uprava odnosno policijska postaja koja vozača motornog vozila vodi u evidenciji.

(10) Protiv rješenja iz stavaka 6., 7. i 8. ovoga članka vozač kojem je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom ili mjera poništenja vozačke dozvole može podnijeti žalbu Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske u roku osam dana od dana uručenja rješenja. Žalba se podnosi u dva istovjetna primjerka policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja je donijela rješenje.

(11) Nakon zaprimanja žalbe protiv rješenja iz stavka 6., 7. i 8. ovoga članka, policijska uprava, odnosno policijska postaja, bez odgode žalbu s rješenjem i odlukama o prekršaju s klauzulom o njihovoj pravomoćnosti, na temelju kojih je doneseno rješenje, dostavlja Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske na daljnji postupak.

(12) Žalba protiv rješenja iz stavka 6., 7. i 8. ovoga članka odgađa izvršenja rješenja.

Članak 297.

- (1) Izvršenje pravomoćno izrečene zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom provodi se upisom u evidenciju o izdanim vozačkim dozvolama.
- (2) Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne računa se u vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da donese propise o načinu evidentiranja, praćenja i objave podataka o izrečenim kaznama, mjerama sigurnosti, zaštitnim mjerama, negativnim prekršajnim bodovima, mjerama pisanog upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama.

Članak 306.

- (1) Osobe koje su stupanjem na snagu ovoga Zakona zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog ispitivača iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 208. stavka 3. ovoga Zakona te osobe koje su zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog nadzornika, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 206. stavka 6. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove, a najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Iznimno, ovlašteni ispitivači zatečeni u obavljanju tih poslova, koji imaju visoku stručnu spremu koja nije propisana člankom 208. stavkom 3. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove.
- (2) Osobe koje su stupanjem na snagu ovoga Zakona zatečene na obavljanju poslova stručnog voditelja i predavača, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 203. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove.

